

**RADA
EVROPSKÉ UNIE**

**Brusel 18. října 2012 (19.10)
(OR. en)**

15168/12

**IND 164
COMPET 634
RECH 379
ESPACE 45
TRANS 344
ENER 415
REGIO 110
ECOFIN 859
MI 643
EDUC 304**

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Jordi AYET PUIGARNAU, ředitel, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	11. října 2012
Příjemce:	Uwe CORSEPIUS, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2012) 582 final
Předmět:	Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Silnější evropský průmysl pro růst a hospodářskou obnovu - Aktualizace sdělení o průmyslové politice

Delegace naleznou v příloze dokument Komise COM(2012) 582 final.

Příloha: COM(2012) 582 final

V Bruselu dne 10.10.2012
COM(2012) 582 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

Silnější evropský průmysl pro růst a hospodářskou obnovu

Aktualizace sdělení o průmyslové politice

{SWD(2012) 297 final}

{SWD(2012) 298 final}

{SWD(2012) 299 final}

OBSAH

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ Silnější evropský průmysl pro růst a hospodářskou obnovu.....	3
I. Partnerství pro silnější evropský průmysl.....	3
II. Politické a ekonomické souvislosti: zásadní role průmyslu	4
III. Pilíře posílené průmyslové politiky: investice do inovací, lepší tržní podmínky, přístup ke kapitálu a lidský kapitál a dovednosti	6
A. Usnadnění investic do nových technologií a inovací.....	7
1. Prioritní směry činností	8
i) Trhy pro pokročilé výrobní technologie pro čistou výrobu.....	8
ii) Trhy pro klíčové technologie	9
iii) Trhy pro ekologické výrobky	9
iv) Udržitelné průmyslové politiky, politiky pro odvětví stavebnictví a suroviny	10
v) Čistá vozidla a plavidla	12
vi) Inteligentní sítě	13
2. Doprovodná opatření.....	14
B. Přístup na trhy	16
1. Zlepšení vnitřního trhu se zbožím	16
2. Podpora podnikání pro zlepšení dynamiky vnitřního trhu.....	18
3. Vnitřní trh pro technologie, jednotný patent a ochrana práv duševního vlastnictví	19
4. Mezinárodní trhy.....	21
C. Přístup k financím a kapitálové trhy	23
1. Podpora veřejného sektoru k usnadnění přístupu ke kapitálu pro průmysl	24
2. Přístup na kapitálové trhy.....	25
D. Zásadní úloha lidského kapitálu.....	26
IV. Závěr: řízení a cíle.....	29

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ

Silnější evropský průmysl pro růst a hospodářskou obnovu

Aktualizace sdělení o průmyslové politice

I. PARTNERSTVÍ PRO SILNĚJŠÍ EVROPSKÝ PRŮMYSL

V době, kdy stále přetrvávají finanční problémy, potřebuje Evropa více než kdy předtím svou reálnou ekonomiku, aby podpořila obnovu hospodářského růstu a zaměstnanosti. Náš průmysl má dobré předpoklady pro to, aby tuto roli převzal: Evropa zaujímá vedoucí postavení na světě v mnoha strategických odvětvích, jako je automobilový průmysl, letectví, inženýrství, kosmický průmysl, chemické látky a léčivé přípravky. Průmysl se ze 4/5 podílí na vývozu Evropy a 80 % investic ze soukromého sektoru do výzkumu a vývoje pochází z výroby¹.

Pokračující hospodářská krize však představuje pro evropský průmysl velký tlak: výroba je o 10 % nižší než v době před krizí a průmysl přišel o více než tři miliony pracovních míst. Důvěra spotřebitelů a podniků je nízká. Problémy v bankovním sektoru komplikují přístup k financím. Investice se zpomalují a tlak na továrny způsobuje jejich zavírání.

K tomu všemu dochází v době, kdy rychlost inovací a technologického vývoje dostaly svět na okraj průmyslového průlomu. Některé nové oblasti technologií se mění a stávají se základem nové průmyslové revoluce založené na zelené energii, čisté dopravě, nových výrobních metodách, nových materiálech a inteligentních komunikačních systémech. Tato revoluce změní celosvětovou strukturu průmyslu a naši konkurenti ve Spojených státech a Asii do těchto oblastí intenzivně investují. Evropa potřebuje znovu investovat do průmyslu právě v době, kdy ji ochromuje nedostatek důvěry, nejistota na trhu, finanční problémy a nedostatek dovedností.

Evropa musí ve 21. století zvrátit oslabování významu průmyslu v Evropě. To je jediná cesta, jak dosáhnout udržitelného růstu, vytvářet hodnotná pracovní místa a řešit společenské problémy, kterým čelíme. Za tímto účelem je zapotřebí komplexního přístupu, který se zaměří na investice a inovace, ale zmobilizuje rovněž všechny nástroje na úrovni EU, zejména jednotný trh, obchodní politiku, politiku pro malé a střední podniky, politiku hospodářské soutěže, politiky v oblasti životního prostředí a výzkumu, aby napomohly konkurenceschopnosti evropských společností.

Toto sdělení navrhuje vytvořit **partnerství mezi EU, jejími členskými státy a průmyslem**, aby se dramaticky urychlily investice do nových technologií a aby Evropa získala v této nové průmyslové revoluci konkurenční náskok. V návaznosti na rozsáhlou veřejnou konzultaci navrhuje Komise společně soustředit investice a inovace do **šesti prioritních s měřů činností**: pokročilé výrobní technologie, klíčové technologie, ekologické výrobky, udržitelná

¹ Průmyslové činnosti mají rovněž významný přesahující dopad na produkci a zaměstnanost v jiných odvětvích. Odhaduje se, že na každých 100 pracovních míst vytvořených v průmyslu se vytvoří 60–200 nových pracovních míst v ostatních odvětvích ekonomiky, v závislosti na průmyslovém odvětví. Viz připojený pracovní dokument útvarů Komise.

průmyslová politika a politika pro odvětví stavebnictví a suroviny, čistá vozidla a inteligentní síť.

Komise vymezí svůj přístup, který zaujme v každé z těchto oblastí, tím, že zřídí specializované partnerské pracovní skupiny. Nastiňuje, jakým způsobem EU zapojí své politické nástroje na podporu nové industrializace Evropy, a sice integrovanou mobilizací všech nástrojů, které má k dispozici. Očekává se, že průmysl sehraje svou roli tím, že nastartuje potřebné investice a představí výrobky, zatímco členské státy a regionální orgány by měly tyto priority upravit podle svých potřeb². Společné aktivity průmyslu a veřejných orgánů by měly rovněž přispět k odstraňování nedostatků v oblasti konkurenceschopnosti mezi členskými státy a regiony EU.

Opatření, která se zde navrhuje, mají přinést novou dynamiku do oblastí slibných z hlediska růstu, zejména do **jednotného trhu a mezinárodních trhů**. Nebude možné stimulovat nové investice, pokud existují pochyby o prodejnosti nebo strach z neoprávněného přivlastnění si technologického know-how. Zásadního pokroku již bylo dosaženo při uvolňování potenciálu vnitřního trhu a vnějších trhů, a sice tím, že přístup na trhy pro společnosti byl zjednodušen. Komise se proto soustředí na vybrané okruhy, kde ještě existuje prostor pro zjednodušení, a sice na snižování nákladů, posilování důvěry, podporu podnikání a ochranu duševního vlastnictví.

Kromě toho se Komise zabývá dvěma oblastmi, které byly oslabeny v důsledku hospodářské krize a rychle se měnící struktury průmyslu. Investice do inovací nejsou možné bez finančních prostředků. Hospodářská krize a problémy v bankovním sektoru měly negativní dopad na **poskytování úvěrů reálné ekonomice** a toto sdělení navrhuje řadu opatření k nápravě této situace. Kromě toho nelze vyvíjet a uvádět na trh nové technologie, pokud evropská pracovní síla nedisponuje **nezbytnými dovednostmi**. Komise proto posílí svou strategii prostřednictvím řady opatření proto, aby vybavila Evropany pro budoucnost a zjednodušila restrukturalizaci průmyslu.

Komise usiluje prostřednictvím této obnovené průmyslové strategie vymezené v tomto sdělení o to, aby se zvrátilo oslabování významu průmyslu v Evropě, **a sice ze současných 16 %³ HDP na alespoň 20 % do roku 2020**. K tomuto zvýšení by mělo dojít díky zásadnímu ozdravení v úrovních investic (tvorba hrubého kapitálu a investice do vybavení), rozšíření obchodu se zbožím na vnitřním trhu (aby se dosáhlo 25 % HDP v roce 2020) a zásadnímu zvýšení počtu malých a středních podniků vyvážejících do třetích zemí.

II. POLITICKÉ A EKONOMICKÉ SOUVISLOSTI: ZÁSADNÍ ROLE PRŮMYSLU

Toto sdělení vychází z „Integrované průmyslové politiky pro éru globalizace“⁴, kterou přijala Komise v roce 2010 jako součást strategie Evropa 2020, a aktualizuje ji. Zaměřilo se na posílení konkurenceschopnosti průmyslu, aby podpořila hospodářskou obnovu a umožnila přechod na nízkouhlíkové hospodářství účinně využívající zdroje. Strategický přístup navržený v roce 2010 zůstává zcela platný, pokud jde o dosažení našich dlouhodobých cílů, a

² Viz doporučení pro jednotlivé země, která doprovázejí sdělení nazvané „Akce pro stabilitu, růst a zaměstnanost“, COM(2012) 299 ze dne 30. května 2012.

³ Výroba v % HDP v nákladech na výrobní činitele, 2011: Eurostat (nama_nace_10_c).

⁴ KOM(2010) 614.

při jeho provádění bylo dosaženo výrazného úspěchu⁵. Avšak v důsledku **nepříznivých dopadů hospodářské krize** na několik členských států a následné stagnace hospodářství EU a zhoršování vyhlídek pro globální ekonomiku **vyvstává naléhavá potřeba, aby byl proveden tento přezkum průmyslové politiky v polovině období**⁶.

Letošní roční analýza růstu zdůraznila, že opatření na podporu růstu jsou nezbytná k posílení hospodářské obnovy, udržení kroku s našimi hlavními konkurenty a dosahování cílů strategie Evropa 2020. Evropská rada na řadě svých zasedání v letech 2011 a 2012 vyzvala k přijetí opatření v oblastech, na které se zaměřuje toto sdělení, což oznámil předseda Barroso ve svém projevu o stavu Unie dne 12. září 2012. Tato obnovená průmyslová strategie je součástí reakce na tyto výzvy, zejména v návaznosti na Pakt pro růst a zaměstnanost, který přijala Evropská rada na svém zasedání v červnu 2012.

Tato politická pozornost zaměřená na průmysl je založena na uvědomění si toho, že **silná průmyslová základna má zásadní význam pro bohatou a ekonomicky úspěšnou Evropu**. Je nutné podnítit hospodářskou obnovu, vytvořit vysoce kvalitní pracovní místa a posílit naši globální konkurenceschopnost. Průmysl může zajistit vysoký růst produktivity potřebné pro obnovení udržitelného růstu: produktivita průmyslu se od nejhoršího období krize v roce 2009 zvýšila o 35 %. Kromě toho může pouze průmysl zlepšit energetickou účinnost a účinnost využívání zdrojů v rámci celého hospodářství, i přes globální nedostatek zdrojů, a může pomoci najít řešení i pro další společenské problémy.

V současnosti jsou naléhavě nutné nové investice, které by podnítily hospodářskou obnovu a vrátily inovace a nové technologie zpět do továren. Pokud Evropa neudrží krok s investicemi do přijímání a šíření těchto technologií, její budoucí konkurenceschopnost bude vážně narušena. Investiční vyhlídky jsou však neradostné⁷. Mezi lety 2008 a 2011 klesly investice o 2,5 procentního bodu HDP a současné hospodářské prognózy naznačují pouze pomalé oživení. Revitalizace investic vyžaduje důvěru podniků, poptávku na trhu, finance a dovednosti, což jsou čtyři pilíře naší politiky.

Čím dál důležitější je dostupný a spolehlivý přístup k energii a surovinám, jelikož ty tvoří zásadní podíl na nákladech v mnoha odvětvích. Ceny energie pro evropský průmysl vzrostly mezi rokem 2005 a počátkem roku 2012 o 27 % v reálných hodnotách, což je více než ve většině ostatních průmyslových zemí, zejména v USA. Pokud jde o elektřinu, evropský průmysl se v průměru potýká s vyššími cenami, než průmyslová odvětví v jiných rozvinutých zemích, jako jsou USA, Kanada, Mexiko a Korea, a tento cenový rozdíl se v posledním desetiletí ještě prohloubil⁸. Dopad cen energie v Evropě by měl být pečlivě zohledněn při vymezování budoucí energetické politiky. Zásadními prvky v tomto ohledu jsou účinné

⁵ K tomuto sdělení je přiložen pracovní dokument o provádění sdělení z roku 2010, který uvádí důkazy na podporu politických opatření obsažených v tomto sdělení. Další podporu poskytuje zpráva o konkurenceschopnosti z roku 2012 a „zpráva o výkonnosti členských států v oblasti konkurenceschopnosti“ na základě článku 173 Smlouvy o fungování EU. Toto sdělení využívá výsledků rozsáhlých diskusí s členskými státy a zúčastněnými stranami a veřejné konzultace. Konference o průmyslových inovacích s názvem „Mise růst“ (*Mission Growth*), která se konala dne 29. května 2012 v Bruselu, poskytla dodatečné informace.

⁶ Viz pracovní dokument útvarů Komise SWD(2012) 297 pro podrobnou zprávu o provádění těchto opatření.

⁷ Viz prognózy ECFIN z jara roku 2012:
http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2012/ee1upd_en.htm

⁸ Mezinárodní energetická agentura: Energy Prices and Taxes, Second Quarter 2012.

provádění plně fungujícího vnitřního trhu pro energie, více investic do energetické infrastruktury, další diverzifikace zdrojů energie a rovněž zvýšená energetická účinnost.

Hospodářská soutěž v odvětví výroby bude v budoucnosti postupně snižovat závislost tohoto odvětví na mzdových rozdílech⁹, a **naš průmysl tak má šanci obnovit přitažlivost Evropy** jako místa pro výrobu, pokud dokáže využít příležitostí, které nabízejí nové technologie a velikost trhu EU.

III. PILÍŘE POSÍLENÉ PRŮMYSLOVÉ POLITIKY: INVESTICE DO INOVACÍ, LEPŠÍ TRŽNÍ PODMÍNKY, PŘÍSTUP KE KAPITÁLU A LIDSKÝ KAPITÁL A DOVEDNOSTI

Komise navrhuje aktivní přístup k průmyslové politice založený na níže uvedených čtyřech základních prvcích.

1. Zaprvé musí EU vytvořit správné rámcové podmínky pro **podporu nových investic**, urychlit přijímání nových technologií a podpořit účinné využívání zdrojů. Sem patří technické předpisy a pravidla vnitřního trhu, jakož i doprovodná opatření, jako jsou projekty v oblasti infrastruktury, výzkumu a vývoje / inovační projekty. Jako první krok se v tomto sdělení navrhuje **šest prioritních oblastí** vyžadujících okamžitá opatření.
2. Za druhé je zapotřebí okamžitě zlepšit v oblasti fungování **vnitřního trhu**. Ta jsou uvedena v Aktu o jednotném trhu II a odrážejí se v doporučeních, která byla vydána pro jednotlivé země v souvislosti s evropským semestrem. Přispějí k oživení obchodu na vnitřním trhu. Obnovu rovněž urychlí otevření **mezinárodních trhů**. Rychle se rozvíjející ekonomiky světa nabízejí nové příležitosti k vývozu pro podniky EU, zejména pro malé a střední podniky.
3. Investice a inovace nejsou možné bez odpovídajícího **přístupu k finančním prostředkům**. Veřejné zdroje již byly mobilizovány na podporu investic do inovací, zejména u malých a středních podniků. Ovšem nezbytnou úroveň a udržitelnost nutnou pro financování investičních nákladů společnostmi EU může zajistit pouze využití soukromých prostředků. Zlepšení přístupu na kapitálové trhy je tedy dalším zásadním předpokladem pro zvýšení naší konkurenceschopnosti.
4. Kromě toho jsou klíčem k úspěchu průmyslové politiky doprovodná opatření pro zvýšení investic do **lidského kapitálu a dovedností**. Politiky zaměřené na vytváření pracovních míst a nástroje k předvídání potřebných dovedností jsou nezbytné k tomu, aby vybavily pracovníky pro změny v průmyslu.

Tento přístup se zaměřuje na zlepšování rámcových podmínek, které posílí růstový potenciál průmyslu EU. Plně zohledňuje potřebu stimulovat hospodářskou soutěž za účelem účinného přidělování zdrojů a posílení dynamiky hospodářství. Veřejná intervence by měla vytvořit správné tržní prostředí a vypracovat nápravná opatření pro případy selhání trhu. Průmysl musí sám rozvíjet své konkurenční výhody a přednosti. Cílem průmyslové politiky je podpora konkurenceschopnosti, ale za výsledný úspěch nebo selhání na globálním trhu budou nakonec vždy odpovědné samotné podniky.

⁹ Viz Boston Consulting Group: „US manufacturing nears the tipping point“, březen 2012.

A. Usnadnění investic do nových technologií a inovací

Výzkum a vývoj jsou zdaleka nejdůležitější hnací silou inovací společností. Komise považuje politiky výzkumu a vývoje za prioritu, jak vymezila ve stěžejní iniciativě Unie inovací¹⁰. Avšak navzdory skutečnosti, že **evropský výzkum je vynikající** a vytvořil mnoho nových technologií používaných v průmyslu na celém světě, v minulosti **neměl vždy tak dobré výsledky, pokud jde o převádění výjimečných vědeckých výsledků na průmyslovou výhodu**. Názorným příkladem je situace u lithiových baterií, kdy evropské podniky vlastní více než 30 % příslušných patentů, ale tyto baterie se nikde v EU nevyrábějí.

Investice do počátečních fází přijímání a šíření nových technologií nám zajistí náskok v oblasti technologií, aby se zajistilo, že Evropa zaručí návratnost svých inovací v oblasti růstu a pracovních míst. **Výhoda „prvního tahu“** může zvýšit produktivitu, účinné využívání zdrojů a podíl na trhu. Bohužel z konzultace zúčastněných stran vyplývá, že nejistota ohledně budoucího vývoje nových trhů často negativně ovlivňuje důvěru podniků a brzdí investice. Proto je nutné rozptýlit nejistoty na nových trzích tím, že se vytvoří **jednoduchý, stabilní a předvídatelný dlouhodobý rámec** technických pravidel, norem a dalších právních předpisů pro vnitřní trh.

Po rozsáhlé veřejné konzultaci a analýze bylo vybráno šest rychle se rozšiřujících prvních prioritních oblastí činnosti. Tyto prioritní oblasti mohou přispět k hospodářské obnově v krátkodobém a střednědobém horizontu a mít významný dopad také na náš dlouhodobý růst. Poskytnou průmyslovou infrastrukturu, která je nezbytná pro to, co bylo označeno za „**třetí průmyslovou revoluci**“¹¹. Zavedení této infrastruktury může vytvořit tisíce nových podniků a miliony nových pracovních míst a položit základy pro udržitelné světové hospodářství v 21. století. Prioritní směry činností zahrnují hlavní součásti, které jsou nutné pro novou průmyslovou společnost, v níž nové energie, informační a výrobní technologie transformují průmyslovou výrobu a trhy. Nikde nebude její dopad pocíťován tak silně jako v uvedených šesti prioritních oblastech. Investice do nových technologií v těchto oblastech přispějí k dosažení cíle strategie Evropa 2020, kterým je udržitelná ekonomika s vysokou zaměstnaností.

Tyto prioritní oblasti úzce souvisí s oblastmi investic v rámci politiky soudržnosti na období 2014–2020¹². Všechno jsou to trhy, kde jsou nové technologie již připraveny dodávat nové výrobky či zvyšovat produktivitu. Tyto nové technologie změní převratným způsobem inženýrství (např. inteligentní materiály) a produkci zboží (např. 3D tisk) a poskytnou průlomové nové základy pro tradiční trhy, jako jsou inteligentní sítě, čistá vozidla nebo bioplasty. Proto je musí členské státy zohledňovat ve svých průmyslových politikách a rovněž ve svých strategiích pro sociální soudržnost a hospodářský rozvoj svých regionů.

Zaměření na tyto priority samozřejmě neznamená, že se bude zanedbávat úsilí v jiných odvětvích, které nyní probíhá jako součást naší stěžejní iniciativy pro průmyslovou politiku definované v roce 2010. Například přezkum strategie LeaderSHIP 2015 pomůže zlepšit konkurenceschopnost loďářského průmyslu EU, jenž přispívá k udržitelné námořní dopravě, infrastruktuře a postupuje směrem k námořní výrobě energie. Kulatý stůl na vysoké úrovni o

¹⁰ Stěžejní iniciativa „Unie inovací“, KOM(2010) 546 ze dne 6. října 2010.

¹¹ Viz Rifkin J. „The Third Industrial Revolution: How Lateral Power Is Transforming Energy, the Economy, and the World“, Palgrave Macmillan, New York 2011.

¹² Politika soudržnosti 2014–2020: Investice pro růst a zaměstnanost, KOM(2011) 614 ze dne 6. října 2011.

budoucnosti evropského ocelářského průmyslu identifikuje faktory ovlivňující konkurenceschopnost tohoto odvětví a vydá konkrétní doporučení pro udržení této konkurenceschopnosti. Tento aktivní přístup k průmyslové politice bude rozšířen i na další klíčové oblasti, jako je tvůrčí odvětví, kosmický průmysl, technologie pro lepší zdravotnickou péči, zejména pro stárnoucí populaci, zdravotnické prostředky a cestovní ruch.

1. Prioritní směry činností

i) Trhy pro pokročilé výrobní technologie pro čistou výrobu

Pokročilé výrobní technologie, které umožňují čistou výrobu, jsou zásadní součástí nové průmyslové revoluce. Například 3D tisk umožňuje výrobu v mnohem menším množství, než je v současné době ekonomicky proveditelné, umožňuje výrobu na zakázku s nízkými náklady pro nové nadstandardní výrobky a otevírá nové tržní příležitosti pro inovativní malé a střední podniky. Továrny budoucnosti budou využívat postupy, které velmi účinně využívají energie a materiály, budou pracovat s obnovitelnými a recyklovanými materiály a ve stále větší míře přebírat udržitelné obchodní modely, jako je průmyslová symbióza, která umožňuje znovu využít materiály a pohlcené teplo a energii. Tyto technologie představují významnou obchodní příležitost, jelikož se očekává, že **globální trh by se měl do roku 2020 zdvojnásobit až na více než 750 miliard EUR**. Průmysl EU již zaujímá v oblasti těchto technologií vedoucí postavení na světě, jelikož jeho podíl na světovém trhu činí více než 35 %¹³ a podíl na patentech více než 50 %¹⁴.

Koordinace politik EU a členských států a úsilí zúčastněných stran by mohla být posílena prostřednictvím speciální pracovní skupiny pro pokročilé výrobní technologie pro čistou výrobu. Tato skupina by zajistila vedení a koordinaci a také masivnější šíření a komercializaci výsledků partnerství veřejného a soukromého sektoru. Mohla by rovněž podporovat inovativní opatření na straně poptávky¹⁵, včetně včasné regulace a harmonizace vnitřního trhu a zadávání veřejných zakázek v oblasti inovací.

Vysoké náklady a vysoce rizikové investice do demonstračních projektů za účelem potvrzení koncepce a pilotních linií budou vyžadovat partnerství veřejného a soukromého sektoru s průmyslem na úrovni EU, aby se zajistilo včasné uvádění na trh. Významnou úlohu by mohla hrát partnerství veřejného a soukromého sektoru v rámci iniciativy Horizont 2020, například v oblasti robotiky a udržitelného zpracovatelského průmyslu spolu s demonstračními projekty v oblasti klíčových technologií. Důležitou úlohu bude rovněž hrát program financování NER300 pro inovativní nízkouhlíkové demonstrační projekty a grantový program pro udržitelný nízkouhlíkový průmysl (SILC), které podporují inovace v oblasti emisí skleníkových plynů.

Komise poskytne vedení pracovní skupině pro pokročilé výrobní technologie pro čistou výrobu v roce 2013, aby podpořila rozvoj a přijímání těchto technologií ze strany evropského průmyslu. V návaznosti na konzultace s průmyslem posoudí Komise dopady na potenciální partnerství veřejného a soukromého sektoru v oblasti udržitelného zpracovatelského průmyslu.

¹³ Roland Berger „GreenTech Made in Germany: update 2012“

http://www.rolandberger.com/media/pdf/Roland_Berger_Umbau_Energiesystem_20120208.pdf

¹⁴ „Zpráva o konkurenceschopnosti Evropy v roce 2010“, SEK(2010) 1272.

¹⁵ K této koncepci viz „Trends and challenges in demand-side innovation policies in Europe“:
http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=5532&lang=en&tpa_id=135.

Členské státy se vyzývají k tomu, aby podpořily komercializaci a využívání pokročilých výrobních technologií a rozvíjely přeshraniční spolupráci s ohledem na své vnitrostátní zaměření a potřeby.

ii) Trhy pro klíčové technologie

Předpokládá se, že celosvětový trh s klíčovými technologiemi, který zahrnuje mikro- a nanoelektroniku, vyspělé materiály, průmyslovou biotechnologii, fotoniku, nanotechnologii a pokročilé výrobní systémy, **vzroste do roku 2015 o více než 50 %, a to ze 646 miliard EUR na více než 1 bilion EUR**, což se rovná přibližně 8 % HDP Evropské unie. Evropa má na celosvětové úrovni vedoucí úlohu, pokud jde o výzkum a vývoj v oblasti klíčových technologií, a její celosvětový podíl na patentech činí více než 30 %. V minulosti však byla EU často pomalejší než naši obchodní partneři, pokud šlo o proměnu výsledků výzkumu na obchodovatelné výrobky a služby.

Sdělení¹⁶ vydané v červnu 2012 vymezilo strategii EU pro urychlení rozvoje a průmyslového využívání produktů založených na klíčových technologiích. Tato nová strategie je založena na čtyřech pilířích: přizpůsobení a racionalizace nástrojů politiky EU, lepší koordinace politik EU a členských států, aby se dosáhlo součinnosti a jejich vzájemného doplňování, zřízení odpovídajících a specializovaných řídicích struktur v rámci Komise i mimo ni, aby se zajistilo účinné provádění, a mobilizace stávajících obchodních nástrojů k tomu, aby byla zajištěna korektní hospodářská soutěž a rovné podmínky na mezinárodní úrovni. Pozornost bude rovněž věnována rozvoji vnitřního trhu pro inovativní výrobky, aby se podpořily dovednosti související s vědou a technologiemi a podnikání v oblasti klíčových technologií¹⁷. Je třeba zkoumat, jakým způsobem co nejlépe udržet a rozvíjet silnou evropskou dodavatelskou základnu pro klíčové technologie, například pro složky používané v odvětví telekomunikací a IT.

Komise provede evropskou strategii pro klíčové technologie tím, že zajistí lepší koordinaci EU a členských států, pokud jde o politiky v oblasti technologií, a financování nezbytných demonstračních a pilotních linií a průřezových projektů v oblasti klíčových technologií a včas vytvoří vnitřní trh pro produkty založené na klíčových technologiích. Zajištění průmyslového využití klíčových technologií bude zásadním prvkem příslušných evropských inovačních partnerství.

Členské státy a regiony se vyzývají, aby využívaly strategie v oblasti výzkumu a inovací pro inteligentní specializaci, a tím podpořily rozvoj výzkumu, včetně pilotních linií a demonstračních projektů, a podporovaly spolupráci v rámci celého hodnotového řetězce.

iii) Trhy pro ekologické výrobky

Ekologická odvětví využívají obnovitelné zdroje nebo pro své výrobní postupy používají ekologické postupy. Ekologické výrobky poskytují některé výhody pro průmyslovou konkurenceschopnost a životní prostředí. Ve srovnání s postupy využívajícími fosilní paliva spotřebovává většina ekologických výrobních postupů méně energie, emituje méně oxidu uhličitého a těkavých organických sloučenin a vytváří méně toxických odpadů. Mohou snížit

¹⁶ „Evropská strategie pro klíčové technologie – cesta k růstu a zaměstnanosti“, COM(2012) 341.

¹⁷ Klíčové technologie byly rovněž určeny jako prioritní oblast pro půjčky, které budou umožněny navýšením kapitálu EIB.

výrobní náklady a zároveň zlepšit environmentální výkonnost. Odhaduje se, že do roku 2020 bude objem ekologických chemických výrobků, včetně bioplastů, biomaziv, biorozpouštědel, biologických povrchově aktivních látek a chemických surovin, narůstat o 5,3 % ročně, což povede ke vzniku **trhu v hodnotě 40 miliard EUR** a více než 90 000 pracovních míst pouze v biochemickém průmyslu¹⁸.

Vytvoření vnitřního trhu pro ekologické výrobky vyžaduje, aby byly vypracovány normy a aby byly aktualizovány předpisy¹⁹. CEN (Evropský výbor pro normalizaci) se již zabývá normalizačními pověřeními pro biopaliva a ekologické výrobky obecně a rovněž i zvláštními pověřeními pro biopolymery, biomaziva, biorozpouštědla a biologické povrchově aktivní látky²⁰.

Institucionální partnerství veřejného a soukromého sektoru na základě společné technologické iniciativy týkající se ekologického průmyslu pro růst by mohlo podnítit investice ze soukromého sektoru, usnadnit účinné a udržitelné zvyšování dodávek biomasy, podpořit rozsáhlé demonstrační projekty biorafinérií, ekologické veřejné zakázky a rozvoj nových ekologických výrobků a materiálů. Inovativní postupy a technologie mohou usnadnit zužitkování v současnosti nevyužívaných zbytků zemědělských plodin a mořské biomasy.

Komise provede strategii pro biohospodářství a bude podporovat trhy s ekologickými výrobky tím, že urychlí tvorbu norem a zajistí jejich mezinárodní uznání, bude podporovat označování a ekologické veřejné zakázky a bude spolupracovat s průmyslem na vypracování podrobných návrhů partnerství veřejného a soukromého sektoru pro biohospodářství (od roku 2013–2014).

iv) Udržitelné průmyslové politiky, politiky pro odvětví stavebnictví a suroviny

Snížení nákladů, zvýšení energetické účinnosti a účinnosti využívání zdrojů a omezení množství odpadů zvýší konkurenceschopnost odvětví stavebnictví. Energie použitá v obytných, obchodních a veřejných budovách představuje 40 % konečné spotřeby energie v EU a přispívá k emisím CO₂ a znečištění ovzduší. Nové investice do energetické účinnosti v obytných a veřejných budovách a do infrastruktury mají velký potenciál růstu a očekává se, že budou **do roku 2020 činit přibližně 25–35 miliard EUR ročně**²¹. Navíc se navrhuje, aby strukturální fondy a Fond soudržnosti přispěly významným podílem k přechodu na nízkouhlíkové hospodářství.

Nové evropské normy jsou nezbytné pro udržitelné stavební výrobky, postupy a práce s cílem zachovat soudržný vnitřní trh pro výrobky i služby. Mezinárodní konkurenceschopnost stavebních služeb EU může být posílena mimo jiné tím, že bude zajištěno mezinárodní používání stavebních norem, jako jsou eurokódy. Partnerství veřejného a soukromého sektoru v oblasti energeticky účinných budov by mělo urychlit přechod od výzkumu na trh.

Směrnice o ekodesignu²² stanovila požadavky pro řadu výrobků spojených se spotřebou energie, včetně motorů, čerpadel, ventilátorů a chladicích přístrojů. Opatření pro ostatní zboží pro domácnost a průmyslová zařízení se připravují. Ačkoli energie byla dosud hlavním

¹⁸ Europe Innova Report „Assessment of the Bio-based Products Market Potential for Innovation“, 2010.

¹⁹ „Inovace pro udržitelný růst: biohospodářství pro Evropu“, COM(2012) 60 ze dne 13. února 2012.

²⁰ <http://www.cen.eu/cen/Sectors/Sectors/Biobased/Pages/default.aspx>

²¹ „Posouzení dopadů směrnice o energetické účinnosti“, SEK(2011) 779 ze dne 22. června 2011.

²² http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sustainable-business/ecodesign/index_en.htm

zdrojem, na který se zaměřovala pozornost, počítá uvedená směrnice se zlepšeními vztahujícími se na všechny aspekty životního prostředí, mimo jiné včetně účinnosti materiálů. Bude se používat postupně na širší spektrum průmyslových výrobků, které mají významný vliv na životní prostředí.

Je také potřeba přijmout opatření za účelem dalšího rozvoje trhů EU pro recyklaci odpadů a přechodu na hospodářství „uzavřené smyčky“. Nové evropské normy pro odstupňování jakosti recyklovaných materiálů (např. kovů, dřeva a textilií) by rovněž podpořily rozvoj trhu. Je nutně zapotřebí dalších demonstračních projektů pro technologie recyklace, demontáže a třídění odpadu pro zvláštní použití, jako je pilotní projekt RECAP zaměřený na lepší recyklaci smíšených plastů. Inovativní technologie pro nakládání s odpady a zdroji by rovněž mohly být podporovány prostřednictvím výměny osvědčených postupů. Fond soudržnosti, strukturální fondy a jiné systémy veřejného financování a pobídek a cenové signály by mohly ve stále větší míře podporovat recyklaci, obnovu a opětovné použití výrobků místo jejich spalování.

Neenergetické nezemědělské suroviny mají zásadní význam pro konkurenceschopnost průmyslu EU. Inovace mohou pomoci snížit tlak na dodávku. Toho lze dosáhnout například rozvojem pokročilých metod těžby (včetně těžby z mořského dna) a zpracování, navrhováním výrobků, které usnadní vysoce kvalitní recyklaci, a tím, že se umožní získávání hodnotných látek z městských odpadů. EU musí zlepšit spolupráci a výměnu informací mezi členskými státy v oblasti surovin, aby se dosáhlo kritického množství nezbytného pro vývoj řešení „uzavřené smyčky“ pro hodnotové řetězce surovin. Evropské inovační partnerství v oblasti surovin²³ propojí úsilí všech příslušných zúčastněných stran za účelem urychlení dostupnosti technologických a jiných řešení na trhu. Komise poté převede tento strategický prováděcí plán na operační program.

Budou vytvořeny nové evropské normy pro kritéria udržitelnosti pro stavební výrobky a postupy a jako součást provádění akčního plánu pro udržitelnou konkurenceschopnost odvětví stavebnictví ve spolupráci s třístranným strategickým fórem²⁴ (2013–2014) se bude podporovat mezinárodní používání eurokódů.

Aby se urychlil přechod od výzkumu na trh, budou v rámci partnerství veřejného a soukromého sektoru v oblasti energeticky účinných budov a prostřednictvím sdělení o udržitelných budovách (2013) navržena konkrétní opatření.

Komise použije zvláštní předpisy týkající se ekodesignu na průmyslové výrobky, zejména na ty, které mají významný dopad na životní prostředí během svého životního cyklu, bude podporovat rychlejší a levnější plnění cílů politiky ekodesignu prostřednictvím dobrovolných odvětvových dohod, provede společný přezkum směrnice o označování energetické účinnosti štítky a některých aspektů směrnice o ekodesignu, aby zvýšila jejich účinnost, a bude podporovat poradenské služby v oblasti ekodesignu prostřednictvím sítě Enterprise Europe Network, aby lépe vyhověla potřebám malých a středních podniků (od roku 2012).

Komise bude dále rozvíjet stabilní trhy s recyklovanými materiály a zvýší úroveň sběru prostřednictvím plánovaného přezkumu konkrétních aspektů politiky EU v oblasti odpadů (v roce 2014) a prostřednictvím analýzy stávajících systémů rozšířené odpovědnosti výrobce s

²³ „Zajištění surovin pro budoucí prosperitu Evropy – návrh evropského inovačního partnerství v oblasti surovin“, COM(2012) 82.

²⁴ Oznámeno ve sdělení „Strategie pro udržitelnou konkurenceschopnost odvětví stavebnictví a jeho podniků“, COM(2012) 433.

cílem určit nákladově nejefektivnější systémy a vymezit osvědčené postupy a pokyny (2013/2014).

V návaznosti na založení evropského inovačního partnerství v oblasti surovin v listopadu 2012 vypracuje Komise operační program v oblasti surovin na základě strategického prováděcího plánu (září 2013).

Členské státy se vyzývají, aby vypracovaly strategie přizpůsobené jejich specifickým potřebám na podporu recyklace a rozvoje nízkooenergetických budov.

v) Čistá vozidla a plavidla

Vozidla s alternativním pohonem a/nebo vozidla používající alternativní paliva jsou zásadním předpokladem k dosažení udržitelné mobility. Očekává se, že podíl elektrických vozidel (plug-in) a hybridů **na trhu bude do roku 2020 činit asi 7 %**. Vozidla se spalovacími motory se rovněž stále více elektrifikují. Investice do čisté mobility mohou kromě podpory růstu a zaměstnanosti přinést další výhody, včetně zlepšení kvality ovzduší a snížení dopadů na zdraví.

Celková koordinace je nutná k tomu, aby se rozvíjely trhy pro čistá vozidla a plavidla. Zejména zavedení elektrické mobility si vyžádá zásadní úpravy průmyslových hodnotových řetězců, obchodních modelů, dovedností a postojů spotřebitelů, jakož i zřízení dobíjecí infrastruktury. Probíhající normalizační činnosti v oblasti interoperability a propojení musí být rychle ukončeny a musí být následně doplněny o další normy pro vozidla a infrastruktury. Je třeba upravit i požadavky EHK OSN na bezpečnost pro všechny složky a systémy (včetně baterií) a právní předpisy EU v oblasti životního prostředí. Mezinárodní dohody týkající se norem a předpisů, zejména v rámci EHK OSN, přispějí k úspoře nákladů a urychlí růst trhu. Jejich převzetí také napomůže spolupráce s našimi největšími obchodními partnery na normách, výzkumu a regulačních aspektech, například pracovní plán EU a USA týkající se e-mobility, který byl přijat v rámci Transatlantické hospodářské rady.

Legislativní návrhy týkající se inteligentních sítí, transevropské dopravní sítě²⁵ a infrastruktur pro alternativní paliva by měly usnadnit zavedení dobíjecí/čerpací infrastruktury, zejména ve městech. Regionální a místní orgány by měly také hrát roli při podpoře jejich uvádění na trh, například prostřednictvím rozvoje infrastruktury, zadávání veřejných zakázek a nefinančních pobídek, jako je přednostní přístup do městských center. V návaznosti na projekt Green eMotion by měly být vypracovány projekty v oblasti výzkumu a vývoje a demonstrační projekty v rámci iniciativy Horizont 2020 s využitím Fondu soudržnosti a strukturálních fondů a členské státy by je měly vypracovávat v kombinaci s půjčkami od EIB.

V návaznosti na závěrečnou zprávu skupiny CARS21 bude Komise koordinovat všechna politická opatření na podporu uvádění čistých vozidel na trh a také používání elektrických (plug-in) a hybridních vozidel tím, že včas zajistí vznik příslušných předpisů a norem, čímž se usnadní zavedení dobíjecí infrastruktury, a případně poskytne počáteční financování zásadních projektů v oblasti výzkumu a vývoje a demonstračních projektů (sdělení CARS 2020 do listopadu 2012).

²⁵

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o hlavních směrech Unie pro rozvoj transevropské dopravní sítě, KOM(2011) 650/3.

Jak bylo oznámeno v bílé knize o dopravě z roku 2011²⁶, Komise vypracuje strategii alternativních paliv, která se bude zabývat také vhodnou dobíjecí/čerpací infrastrukturou.

Na základě současných konzultací s průmyslovým odvětvím posoudí Komise podrobné návrhy, které budou navazovat na partnerství veřejného a soukromého sektoru v oblasti vodíku a palivových článků a v oblasti ekologických automobilů.

S přihlédnutím k vnitrostátním specifickým a potřebám se členské státy vyzývají, aby podpořily demonstrační projekty a vypracovaly vhodné infrastruktury pro čistá vozidla a plavidla, které budou odpovídat jejich potřebám a navazovat na doporučení v rámci evropského semestru.

Členské státy a regiony se vyzývají, aby využívaly strategie v oblasti výzkumu a inovací pro inteligentní specializaci, a tím podpořily rozvoj výzkumu, včetně pilotních linií a demonstračních projektů, a podporovaly spolupráci v rámci celého hodnotového řetězce.

vi) Inteligentní síť

Je zapotřebí odpovídající infrastruktury (včetně inteligentních sítí a řešení pro skladovací a vyrovnávací kapacity), aby bylo možné zapojit obnovitelnou energii do elektrizační soustavy, přispět k energetické účinnosti a zjednodušit novou poptávku, například po elektrických vozidlech. Třetí balíček liberalizace trhu s energií stanovil požadavky na instalaci inteligentních měřicích systémů do nejméně 80 % domácností do roku 2020, což má být první krok směrem k zavádění inteligentních sítí v EU, zatímco sdělení o inteligentních sítích²⁷ stanoví obecný politický rámec k zajištění jejich zavedení. Celkem **bude muset EU do roku 2020 investovat do těchto sítí odhadem 60 miliard EUR** a tato částka vzroste do roku 2035 asi na 480 miliard EUR.

Je nezbytné stanovit pro průmysl správné rámcové podmínky, aby mohl rozvíjet technologie a výrobní kapacity potřebné k plnění závazků vyplývajících z těchto investic²⁸. Zároveň musí EU poskytnout normy nutné pro zajištění přeshraniční interoperability inteligentních sítí, jakož i společný minimální soubor norem pro měřidla a pokročilé měřicí infrastruktury. Komise již v roce 2011 vydala pověření M/490 pro evropské normalizační organizace k vypracování prvního souboru norem pro inteligentní síť do konce roku 2012. Dochází k pravidelné výměně informací s mezinárodními subjekty, jako je Národní ústav pro normalizaci a technologie (USA), s cílem rozvíjet slučitelné normy tam, kde je to možné. Ještě je však třeba stanovit obecný rámec pro širší zavádění inteligentních spotřebičů, mimo jiné pro účinnější využití nízkonapěťových zařízení. Na základě analýzy nákladů a přínosů by měly být sestaveny klíčové ukazatele výkonnosti pro zadávání veřejných zakázek, aby se zajistilo uznání potenciálních výhod. Potenciálu pro integrovaná, účinná a flexibilní spalovací zařízení malého rozsahu by mohlo být využito prostřednictvím včasného stanovení přiměřených emisních norem. Kromě toho je třeba vyvinout vhodné vědeckovýzkumné a inovační demonstrační projekty prostřednictvím evropských průmyslových iniciativ v oblasti

²⁶ Plán jednotného evropského dopravního prostoru – vytvoření konkurenceschopného dopravního systému účinně využívajícího zdroje, KOM(2011) 144.

²⁷ KOM(2011) 202 ze dne 12 dubna 2011.

²⁸ Viz sdělení Komise KOM(2011) 202 s názvem „Inteligentní síť: od inovací k zavádění“.

elektrických rozvodných sítí, plánu SET a evropského inovačního partnerství pro inteligentní města a obce²⁹.

Na základě příští zprávy pracovní skupiny pro inteligentní sítě vymezí Komise další cíle pro využívání složek inteligentních sítí, přezkoumá a rozšíří normalizační pověření, vypracuje pokyny pro klíčové ukazatele výkonnosti a identifikuje potenciální projekty společného zájmu³⁰ pro transevropskou energetickou infrastrukturu (na konci roku 2012).

2. Doprovodná opatření

Výše popsané koordinační subjekty – nebo případně nové specializované pracovní skupiny – budou muset dobře koordinovat své úsilí s průmyslem a členskými státy, aby splnily své politické programy. Tato sdružení budou mít odlišnou strukturu a časovou působnost v závislosti na potřebách oblastí jejich činnosti. Všechna však spojí příslušné zúčastněné strany a veřejné orgány, aby se určila opatření nezbytná k urychlení zavádění nových technologií a investic³¹.

- Za prvé by měl být dohodnut a co nejdříve oznámen **zjednodušený, předvídatelný a stabilní regulační rámec vnitřního trhu** pro nové produkty a služby, včetně vhodných norem a certifikace. Regulační orgány a normalizační organizace EU musí včas vyvíjet předpisy a normy pro nové technologie ještě před jejich prvním uvedením na trh – dobrým příkladem jsou normalizační pověření Evropského výboru pro normalizaci (CEN) pro elektrická vozidla a ekologické výrobky. Pracovní skupiny doporučí zjednodušení regulačního a správního prostředí v rámci jejich příslušných oblastí trhu, zejména na pomoc malým a středním podnikům. Členskými státy bylo rovněž doporučeno zjednodušit regulační prostředí v souvislosti s evropským semestrem.
- **Rozvoj infrastruktury je třeba koordinovat a synchronizovat s nárůstem výrobní kapacity.** Například investice do energetických infrastruktur EU, jako jsou inteligentní sítě a skladování energie, jsou nezbytné za účelem širokého přijetí energie z obnovitelných zdrojů, informačních a komunikačních technologií a pro využívání elektrických a hybridních vozidel. Poskytování přiměřených a účinných dopravních infrastruktur, interoperabilní logistiky a vysokorychlostních širokopásmových sítí je předpokladem průmyslového rozvoje. Stejně tak musí být včas vytvořeny nové průmyslové kapacity ve výrobních technologiích, s investicemi v oblasti strojů a zařízení, které mají nízkou spotřebu energie a účinně využívají zdroje.
- Za třetí je nezbytné, aby **úsilí v oblasti výzkumu, vývoje a inovací bylo koordinováno na úrovni EU** za účelem zajištění včasného zavádění a obchodního využití těchto technologií. Zejména demonstrační projekty za účelem potvrzení koncepce a pilotní výrobní linie jsou předpokladem pro zavádění technologií v průmyslovém měřítku. Partnerství veřejného a soukromého sektoru mohou poskytnout financování těchto iniciativ s využitím strukturálních fondů nebo v rámci iniciativy Horizont 2020 a prostřednictvím dalších programů Společenství. Lze rovněž využít financování rizikového kapitálu z veřejných a hlavně ze soukromých zdrojů.

²⁹ Investice do infrastruktur patří rovněž mezi prioritní oblasti pro půjčky, které budou umožněny navýšením kapitálu EIB.

³⁰ Návrh nařízení o hlavních směrech transevropské energetické infrastruktury, KOM(2011) 658.

³¹ Budou zřízena při plném dodržení pravidel pro skupiny odborníků a jiné subjekty zřízené Komisí (K(2010) 7649 a SEK(2010) 1360).

- Kromě toho přijme Komise doplňující opatření, aby zajistila **dostupnost dovedností potřebných** pro rozvoj těchto trhů a stimulovala poptávku po využívání nových inovací.

Nové pracovní postupy pomohou podnikům zaměstnávat stárnoucí pracovní síly a přilákat kvalifikované osoby do výroby. Nové technologie mění požadavky na sladění pracovních míst a dovedností. Komise bude podporovat **transformaci pracovišť**, která podnítí nové formy „aktivních zaměstnání“, a také rozvoj nových dovedností, včetně počítačových dovedností.

Širší využití designu a rovněž jiných netechnologických inovací je jedním z klíčových prvků pro vývoj vysoce hodnotných výrobků, zvýšení produktivity a zlepšení účinnosti využívání zdrojů. Za účelem posílení úlohy designu v inovacích vypracoval evropský výbor předních představitelů v oblasti designu soubor návrhů, který zahrnuje mimo jiné: lepší přístup k designu pro podniky, podporu inovací v oblasti designu pro výrobní systémy, podporu dovedností v oblasti designu, zdůraznění role designu v systému EU pro výzkum a inovace, širší uplatňování designu ve veřejném sektoru a odlišení evropského designu na celosvětové úrovni.

Inovační politika může umocnit svůj dopad na hospodářský růst tím, že bude konzistentně kombinovat zavádění nových technologií a pracovních postupů s opatřeními zaměřenými na poptávku, jako je normalizace, podpora zavádění inovací v globálních dodavatelských řetězcích nebo poskytování regulačních pobídek. Evropa má zkušenosti s politikami v oblasti poptávky, jako je úspěšná iniciativa rozhodujících trhů, která vypracovala plány pro konkrétní trhy a nástroje pro politiky v oblasti poptávky. V poslední době bylo oznámeno, že pět evropských inovačních partnerství koordinuje nástroje pro politiky v oblasti poptávky a v oblasti výzkumu a vývoje.

V návaznosti na výzvu Evropské rady v březnu 2012 je třeba **dále podporovat inovace řízené poptávkou** a vytvářet co nejlepších prostředí pro podnikatele, kteří chtějí uspět se svými nápady na trhu. Od konce roku 2012 začne Komise provádět horizontální akční plán sestávající ze tří po sobě následujících etap za účelem zvýšení poptávky po inovativních evropských výrobcích a službách. První etapa slouží k identifikaci trhů, nástrojů a modelů založených na poptávce. V následující fázi vytvoří Komise spolu se zúčastněnými stranami strategické plány pro opatření v oblasti poptávky u širších iniciativ. V konečné fázi budou provedena opatření stanovená ve strategických plánech druhé fáze. Současně bude nový monitorovací systém měřit dopad politik v oblasti poptávky a provádění strategických plánů.

Komise vytvoří a bude uplatňovat horizontální akční plán na podporu poptávky po evropských inovativních výrobcích a službách (od roku 2012).

Komise zřídí vzdělávací síť pro inovace na pracovišti v Evropě s cílem podpořit produktivitu práce a kvalitu pracovních míst (2013) a bude provádět akční plán pro rychlejší přijímání designu v inovační politice (od roku 2012).

V roce 2013 zahájí Komise nezávislý přezkum za účelem posouzení toho, zda je evropský normalizační systém schopen přizpůsobit se rychle se měnícímu prostředí a přispívat ke strategickým vnitřním a vnějším cílům Evropy.

B. Přístup na trhy

1. Zlepšení vnitřního trhu se zbožím

Vnitřní trh se zbožím představuje 75 % obchodu uvnitř EU a disponuje obrovským nevyužitým potenciálem ke zvýšení konkurenceschopnosti a růstu EU. Je zásadním prostředkem k dosažení vysoce konkurenceschopného sociálně tržního hospodářství. Zejména globalizace, specializace a inovace mají významný dopad na výrobní postupy, zatímco rozdíly mezi „výrobky“ a „službami“ stále více splývají. Tento proces však může vytvářet nové překážky a problémy. Pravidla a postupy jednotného trhu musí držet krok s tímto vývojem. Dvacet let po zavedení strategii z roku 1992 není velké množství výrobků stále ještě harmonizováno a ustanovení o vzájemném uznávání v právních předpisech členských států nejsou vždy řádně uplatňována. Příští rok Komise provede kritické hodnocení *acquis* pro průmyslové výrobky, včetně studie a rozsáhlé konzultace, a vypracuje plán reformy vnitřního trhu s průmyslovými výrobky.

Je třeba učinit další pokrok na cestě k plné integraci vnitřního trhu v určitých odvětvích, jako například v oblasti **bezpečnosti a obrany**. Navzdory provedení balíčku týkajícího se obrany si odvětví obrany nadále udržuje výrazně vnitrostátní rozměr, a proto nemůže využívat potenciálu úspor z rozsahu, které jsou nezbytné pro zlepšení konkurenceschopnosti a ziskovosti. Další výzkum na úrovni EU a inovační iniciativy se připravují v oblasti civilní bezpečnosti. Pracovní skupina pro obranu se podílí na vývoji ucelené strategie pro obranný průmysl na špičkové světové úrovni, který bude konkurenceschopný v rámci Evropy i mimo ni. Podobně platí, že velký potenciál pro hospodářský růst mají výrobky a služby založené na satelitních údajích, a rozvoj jejich trhu by se měl podporovat a zůstat zachován.

V roce 2010 vyvinula Komise jako součást své strategie inteligentní regulace³² **kontrolu kvality právních předpisů** za účelem posouzení celkového regulačního rámce v konkrétní oblasti politiky. Tyto kontroly byly vytvořeny s cílem identifikovat nadměrnou administrativní zátěž, přezkoumat překrývání, mezery a nesrovnalosti právních předpisů a posoudit jejich kumulativní dopad. Tato zjištění slouží jako základ pro politická rozhodnutí o budoucnosti příslušného regulačního rámce. Kontroly kvality právních předpisů v současnosti probíhají v konkrétních oblastech politik, jako je informování pracovníků a konzultace s nimi, schvalování typu motorových vozidel a politika EU v oblasti ochrany sladkých vod. Nicméně úsilí o přehled hlavních politik týkajících se jediného hospodářského odvětví dosud nedospělo k cíli. Komise proto bude provádět pilotní horizontální kontroly kvality v jednotlivých odvětvích. První dvě se zaměří na **odvětví rafinace ropy a odvětví hliníku**. Obě tato odvětví jsou rozhodující pro průmyslový hodnotový řetězec EU, ale s ohledem na silnou mezinárodní konkurenci nezbytně vyžadují nové investice. Kontroly kvality se zaměří na provádění těchto politik a jejich vzájemnou interakci, jelikož jsou nejdůležitější pro konkurenceschopnost těchto odvětví³³. Další kontroly kvality předpisů u jiných průmyslových výrobců budou následovat.

Správní a regulační překážky pro vnitřní trh vyplývají také z oblastí politiky, které jsou regulovány členskými státy, jako jsou technická pravidla, odmítání uplatňování **zásady vzájemného uznávání a nesoulad mezi 27 rozdílnými soubory daňových pravidel**.

³² „Inteligentní regulace v Evropské unii“, KOM(2010) 543 ze dne 8. října 2010.

³³ Například posuzování prováděná členskými státy, která byla předložena u kulatého stolu Komise na téma rafinace v EU dne 15. května 2012, kdy se jednalo o kombinovaném dopadu politik EU v oblasti rafinace.

Předběžná analýza návrhu technických pravidel může zabránit vzniku regulačních překážek. Přesně to je cílem oznamovacího postupu 98/34³⁴, který vyžaduje, aby návrhy právních předpisů obsahujících technická pravidla týkající se výrobků a služeb informační společnosti byly sděleny Komisi před jejich přijetím. Preventivní povaha tohoto postupu zabránila velkému počtu porušení pravidel o volném pohybu zboží. Tento oznamovací postup může však být použit také pro zlepšení vnitrostátních právních předpisů v souladu se zásadami zlepšování právní úpravy a pomocí srovnávání. Jeho potenciál může být dále využit prostřednictvím doporučení, aby členské státy používaly hodnocení z hlediska konkurenceschopnosti v rámci vnitrostátních posouzení dopadů.

„**Zelené výrobky a služby**“ představují dynamický, inovativní a rostoucí trh. Avšak paralelní vytváření rozdílných a často neslučitelných technických pravidel a systémů označování v členských státech a prostřednictvím soukromých iniciativ může vést k nejistotě u spotřebitelů a ke vzniku překážek volného pohybu těchto výrobků a služeb na vnitřním trhu. Komise zkoumá nejlepší možné způsoby, jak začlenit „zelené výrobky a služby“ do vnitřního trhu, včetně sledování vlivu lidské činnosti na životní prostředí³⁵.

Nedostatečná koordinace mezi členskými státy, pokud jde o metodologie a kritéria pro rozhodování o **stanovování cen / úhradách léčivých přípravků**, způsobuje nesoulad a zpoždění přístupu k inovativním lékům. Přestože tento problém částečně řeší směrnice o transparentnosti a práce na hodnocení zdravotnických technologií, je zapotřebí širší politické strategie a plánu v zájmu zajištění konkurenceschopnosti a dlouhodobé životaschopnosti farmaceutického průmyslu EU.

Existuje prostor pro zdokonalení rámce EU pro **dozor nad trhem**. Směrnice o obecné bezpečnosti výrobků se použije na veškeré spotřební výrobky, harmonizované i neharmonizované, zatímco ustanovení o dozoru nad trhem, která jsou v současnosti obsažena v nařízení č. 765/2008 a v odvětvově specifických právních předpisech, se použijí na harmonizované výrobky, spotřební i průmyslové. Proto může na straně vnitrostátních orgánů i hospodářských subjektů panovat nejistota ohledně toho, který systém se použije. Připravovaný nový návrh nařízení o dozoru nad trhem by spojil všechna tato ustanovení týkající se dozoru nad trhem a odstranil by nedostatky stávajícího právního rámce.

Dozor nad trhem chrání evropské občany před nevyhovujícími výrobky (které například představují riziko pro zdraví a bezpečnost) a zajišťuje korektní podmínky obchodu. Ochrana vnitřního trhu se provádí na vnitrostátní úrovni, přičemž členské státy jsou odpovědné jak za dozor, tak za prosazování předpisů. Zejména dozor je obrovským úkolem. Existují důkazy o nedostatečném dozoru nad trhem v případě některých výrobků, jako je kapitálové zboží, které vyrábí evropské strojírenství³⁶. Je zapotřebí víceletý akční plán pro dozor nad trhem, aby se posílil celoevropský dozor nad trhem a spolupráce a vzájemná pomoc. Tento plán ztíží život nepoctivým obchodníkům a napomůže další integraci jednotného trhu pro vyhovující a bezpečné výrobky. Odpovědné subjekty proto již nebudou znevýhodněny při hospodářské soutěži.

Jelikož hranice mezi službami a zbožím je stále méně zřetelná, překážky obchodu se službami stále více přímo brání obchodu se zbožím. Zejména podnikatelské služby jsou zásadní pro

³⁴ Směrnice 98/34/ES o postupu při poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů a pravidla týkající se služeb informační společnosti.

³⁵ Návrh na sledování vlivu lidské činnosti na životní prostředí v Aktu o jednotném trhu bude předložen v roce 2013 prostřednictvím sdělení Komise.

³⁶ Konference GR ENTR o dozoru nad trhem a strojírenství, 24. listopadu 2011: http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/mechanical/machinery/market-surveillance/index_en.htm

průmyslovou konkurenceschopnost a inovace. Jsou zvláště významné pro malé a střední podniky, které se více spoléhají na nákup služeb na trhu než od velkých společností.

Do konce roku 2012 přijme Komise balíček o bezpečnosti výrobků a doзору nad trhem, který se bude skládat z revidované směrnice o obecné bezpečnosti výrobků, nového nařízení o doзору nad trhem a sdělení o víceletém akčním plánu pro dozor nad trhem na období 2012–2015.

*Komise zhodnotí celkový stav *acquis* v oblasti průmyslových výrobků, aby mohla vypracovat plán reformy vnitřního trhu s průmyslovými výrobky (2013).*

Komise provede kontroly kvality právních předpisů v odvětví hliníku a rafinace ropy, jež se zaměří na provádění a vzájemné působení těchto politik, které mají zásadní význam pro konkurenceschopnost.

Komise vytvoří komplexní strategii na podporu konkurenceschopnosti obranného průmyslu a pro zvýšení účinnosti trhu s obrannými zařízeními. Příslušné sdělení se plánuje nejpozději na duben 2013.

Komise předloží další iniciativy na podporu integrace vnitřního trhu v oblasti bezpečnosti a výzkumu vesmíru.

Komise bude dále využívat potenciál postupu 98/34 jako nástroje pro průmyslovou politiku, aby pomohla nasměrovat budoucí legislativní priority EU, zejména s cílem podpořit členské státy při zavádění posouzení dopadů a hodnocení z hlediska konkurenceschopnosti ve fázi přípravy svých vnitrostátních legislativních postupů.

Komise zahájí politickou strategii s cílem posílit konkurenceschopnost farmaceutického průmyslu.

Do konce roku 2012 bude vytvořena skupina na vysoké úrovni pro podnikatelské služby. V návaznosti na zprávu této skupiny vypracuje Komise do roku 2014 budoucí pracovní program s politickými doporučeními.

2. Podpora podnikání pro zlepšení dynamiky vnitřního trhu

Ačkoliv více než jedna třetina nových pracovních míst vzniká v malých podnicích s vysokým potenciálem růstu, nerostou malé podniky v EU tak rychle jako v USA³⁷. Na základě iniciativy „Small Business Act“ podpoří akční plán pro podnikání růst začínajících podniků a usnadní převody podniků, poskytne podporu podnikům ve fázi zahájení činnosti a vytvoří účinná konkurzní řízení, která poskytnou podnikatelům druhou šanci.

Podnikatelé musí plně využít potenciál jednotného digitálního trhu EU, který by měl růst do roku 2016 o 10 % ročně³⁸. Komise zařadila rozvoj internetu a digitálních technologií mezi priority strategie Evropa 2020 prostřednictvím stěžejních iniciativ **Digitální agenda pro Evropu**³⁹ a Průmyslová politika. Politika EU stanoví rámcové podmínky pro jednotný

³⁷ Albert Bravo-Biosca, „The dynamics of Europe's industrial structure and the growth of innovative firms“, konference SVS, Seville, říjen 2011.

³⁸ Boston Consulting Group, „The internet economy in the G-20“, březen 2012.

³⁹ KOM(2010) 245.

digitální trh, včetně legislativního základu pro elektronický obchod (směrnice 2000/31/ES)⁴⁰. V budoucnosti nabídne společná evropská právní úprava prodeje jednotná pravidla pro přeshraniční prodeje online a digitální dimenze je také zásadní součástí strategie Evropský program pro spotřebitele⁴¹.

Členské státy a Komise musí přispět k urychlení úplného provedení jednotného digitálního trhu. Členské státy musí zjednodušit postupy registrace k DPH a vytvořit centrální elektronickou registraci, aby usnadnily přeshraniční digitální obchodování malých podniků. Síť Enterprise Europe Network bude poskytovat školení a informovat ty malé a střední podniky, které chtějí rozvíjet obchody online, o jejich právech v souvislosti s přeshraničním prodejem. Díky pokynům a značkám kvality pro **elektronické dovednosti (eSkills)** by mohl být vytvořen společně dohodnutý soubor dovedností pro poskytovatele vzdělávání a odborné přípravy jak na úrovni EU, tak na úrovni členských států. Normy a pokyny jsou nezbytné i pro digitální interoperabilitu v dodavatelských řetězcích.

Nestačí však jen vytvořit rámcové podmínky a podpořit podnikatele, aby využívali digitálního jednotného trhu. Aby Evropa uspěla, musí rovněž rozvíjet samotné podnikání v oblasti digitální ekonomiky.

Komise navrhne Akční plán pro podnikání, který bude obsahovat doporučení členským státům ohledně zlepšení rámcových podmínek a opatření na podporu podnikání (listopad 2012), a rovněž přijme dodatečná opatření, aby podpořila využívání digitálních technologií a elektronického obchodu. V prvním čtvrtletí roku 2013 Komise rovněž navrhne cílená opatření na podporu internetového podnikání v EU.

3. Vnitřní trh pro technologie, jednotný patent a ochrana práv duševního vlastnictví

Práva duševního vlastnictví jsou zásadní pro inovace a růst, jelikož chrání ty společnosti, které investují do výzkumu a vývoje. Jelikož odměňují kreativitu a vynalézavost a chrání společnosti a jejich inovace před neoprávněným přivlastněním si a používáním technologických poznatků, jsou práva duševního vlastnictví zásadní součástí inovačního systému a tvoří základ všech převodů technologií. Je nezbytné zajistit, aby rámec pro práva duševního vlastnictví sloužil potřebám nového hospodářství, zejména pro otevřené inovace a inovace vytvářené ve spolupráci.

Zavedení **jednotného patentu** a vytvoření **jednotného systému řešení patentových sporů** v Evropě povede ke snížení nákladů⁴² a omezí rozdílnost patentové ochrany v rámci jednotného trhu, a tím se vyloučí zbytečné náklady na soudní spory a posílí se právní jistota. Kromě toho bude nejpozději do konce roku 2014 dán k dispozici bezplatný nástroj pro automatický překlad⁴³ pro všechny evropské jazyky. Vynálezci usilující o patentovou ochranu mají k dispozici nástroje pro urychlení udělení patentu. Iniciativy založené na práci jiných úřadů jakož i mezinárodní harmonizace hmotného patentového práva (zahrnující celosvětově harmonizovanou dobu odkladu, kterou je třeba spolu se všemi souvisejícími otázkami

⁴⁰ KOM(2011) 942 „Soudržný rámec pro posílení důvěry v jednotný digitální trh elektronického obchodu a on-line služeb“. Viz také KOM(2011) 942 v konečném znění, „Soudržný rámec pro posílení důvěry v jednotný digitální trh elektronického obchodu a on-line služeb“.

⁴¹ COM(2012) 225, „Evropský program pro spotřebitele – zvýšení důvěry a podpora růstu“.

⁴² Náklady na registraci a překlady pro získání patentové ochrany v Evropě se snížily až o 80 %.

⁴³ Viz „Patent Translate“, <http://www.epo.org/searching/free/patent-translate.html>.

vypracovat) mohou dále posílit patentový systém v dlouhodobém horizontu a přispět k dalšímu snížení nákladů.

Pro doplnění patentového systému by mohly být použity i další nástroje. Jedním z nich je optimalizace využití a ochrana obchodních tajemství. Ne všechny inovační kroky jsou patentovatelné, ale jejich výsledky si někdy rovněž zaslouží ochranu před zneužitím. Některé vynálezy by sice bylo možné patentovat, ale společnosti se mohou domnívat, že jsou lépe chráněny prostřednictvím tajemství. Autoři inovací se někdy rozhodnou chránit je (a jejich návratnost) tím, že jednoduše svá obchodní tajemství nezveřejní. Neexistují žádné právní předpisy EU o ochraně obchodních tajemství a tato oblast je upravena na vnitrostátní úrovni. Existují však významné rozdíly ve vnitrostátních právních předpisech, pokud jde o povahu a rozsah ochrany obchodních tajemství a také pokud jde o prostředky pro zjednání nápravy a nápravná opatření. Komise zkoumá, zda stávající rozdíly ve vnitrostátních přístupech mohou vytvářet překážky a transakční náklady pro společnosti s přeshraniční působností, zejména pro malé a střední podniky.

Na nekótované společnosti se vztahují vnitrostátní účetní pravidla, která vyplývají z provedení čtvrté směrnice o účetnictví. Přestože tato směrnice umožňuje členským státům, aby si v tomto smyslu vytvořily vlastní pravidla, nedochází v současné době k žádnému významnému uznávání hodnoty patentů a jiných práv duševního vlastnictví, zejména v účetních závěrkách malých a středních podniků. Budou podniknuty kroky k prozkoumání způsobů, jak umožnit podnikům získat účinné uznání **hodnoty jejich patentů**, mimo jiné v jejich účetních závěrkách, a k prozkoumání možných přínosů rozšířeného zveřejňování, pokud jde o přístup k financování. Kromě toho získávají na důležitosti programy pojištění proti sporům v oblasti duševního vlastnictví.

Účinný systém práv duševního vlastnictví musí obsahovat záruky předem (*ex ante*) a následné vymáhání (*ex post*) vůči těm, kdo nedodržují pravidla. Patentové pasti, zadržování patentů a patentové války a porušování těchto práv (padělání a pirátství) škodí přímo obětem a oslabuje důvěru v systém ochrany práv duševního vlastnictví.

Rychlý technologický pokrok v průmyslu s významem pro celé hospodářství vedl ke vzniku rizik, která mohou pramenit z *patentových houštin*⁴⁴ a *patentových pastí*⁴⁵. Studie odhalily **patentové houštiny v 9 ze 30 oblastí technologie**. Účinný a přiměřený regulační systém by mohl podpořit formy křížových licencí, které jsou příznivé pro hospodářskou soutěž, nebo ujednání o sdružování patentů jakožto účinné tržně orientované nástroje ke zmírnění uvedených rizik. Jako součást tohoto regulačního systému provede Komise aktualizaci svých pravidel týkajících se dohod o převodu technologií. Kromě toho lze dále pokračovat v práci na stávajících zárukách, jako jsou spravedlivé, přiměřené a nediskriminační podmínky udělování licencí. Doplnění záruk, užší spolupráce a výměna informací mezi patentovými úřady a normalizačními organizacemi by mohly přinést značné zlepšení v krátkodobém horizontu.

⁴⁴ K „patentové houštině“ dochází v případě, kdy se na určitý výrobek vztahuje velký počet patentů, které vlastní různí držitelé. Hromadění licenčních poplatků je důsledkem nezávislého stanovování cen těchto doplňkových patentů. „Patentové houštiny“ jsou rozšířené v oblasti komunikačních technologií, polovodičů, optiky, elektrických strojů a lékařských technologií.

⁴⁵ K „patentovým pastem“ dochází tehdy, kdy účastník normalizačního řízení zveřejní, že je držitelem patentu nebo že podal žádost o patent, pokud jde o technologii uvedenou v normě, až v momentě, kdy je norma přijata, a poté odmítne udělit licenci na tyto patenty nebo je ochoten ji udělit pouze za nespravedlivých, nepřiměřených nebo diskriminačních podmínek.

Práva duševního vlastnictví ohrožuje stále se zvyšující počet případů **padělání a pirátské výroby** produktů. Zprávy Komise o zabavených výrobcích na hranicích EU ukazují, že jejich množství a počet případů se od roku 2000 značně zvýšily. Práva duševního vlastnictví, která nelze prosadit, jsou bezvýznamná. Proto byl od roku 2004 zaveden minimální společný rámec upravující civilní prosazování práv duševního vlastnictví (směrnice 2004/48/ES), který umožňuje nejen podniknout kroky proti těm, kteří tato práva porušují přímo, ale i proti prostředníkům (online a offline), jejichž služby používají k porušování těchto práv třetí osoby. Tento rámec, který je v současnosti předmětem přezkumu, umožňuje držitelům práv přijmout opatření v případě, že jejich práva duševního vlastnictví byla porušena.

Jako doplněk k opatřením, nápravným opatřením a sankcím stanoveným právními předpisy by mohly velmi pragmatickým způsobem posílit boj proti padělání a pirátství dobrovolné přístupy založené na spolupráci, jako je Evropské středisko pro sledování porušování práv duševního vlastnictví⁴⁶. Rovněž memorandum o porozumění týkající se prodeje padělaného zboží přes internet⁴⁷ se osvědčilo jako způsob, jak omezit prodej padělků prostřednictvím internetu.

- *Komise zkoumá velmi roztržitý právní rámec pro ochranu obchodních tajemství a pracuje na možných variantách, jak učinit efektivnějšími a méně nákladnými pro podniky a výzkumné subjekty investice do hodnotných znalostí a informací, jejich přenos a sdílení a příslušné licence, a to na celém vnitřním trhu.*
- *Komise zváží nejvhodnější metody oceňování, jakož i vztah mezi trhem práv duševního vlastnictví a odpovídajícím oceňováním a zveřejňováním práv duševního vlastnictví v účetnictví, a sice v návaznosti na závěry skupiny odborníků ohledně tohoto tématu v roce 2013.*
- *Komise zváží opatření, která mohou přispět ke zlepšení transparentnosti a zdokonalit nakládání s právy duševního vlastnictví v oblasti normalizace.*
- *Komise bude podporovat spolupráci mezi patentovými úřady a normalizačními organizacemi, včetně iniciativ, jako je úprava patentů a propojení databází.*
- *Rada a Evropský parlament by měly neprodleně přijmout revizi nařízení (č. 1383/2003/ES) o prosazování celních předpisů.*

4. Mezinárodní trhy

Evropská unie je vedoucí světovou obchodní velmocí, ale světová ekonomika se rychle mění a stává se čím dál více multipolární. Hlavní rozvíjející se ekonomiky (zejména Brazílie, Rusko, Indie a Čína) nadále rychle rostou a většina z nich zavedla ambiciózní průmyslové politiky se silným zaměřením na technologie a průmyslové inovace, aby „stoupala výše po žebříku kvality“, a přechází na ekologičtější výrobu. Rovněž panuje znepokojující trend uchylvat se k protekcionistickým opatřením a diskriminačním praktikám⁴⁸.

⁴⁶ Nařízení (EU) č. 386/2012 ze dne 19.4.2012, Úř. věst. L 129, 16.5.2012, s. 1.

⁴⁷ http://ec.europa.eu/internal_market/iprenforcement/stakeholders/index_en.htm#maincontentSec2

⁴⁸ COM(2012) 70, „Zpráva o překážkách obchodu a investic (2012)“.

Komise pracuje na otevření trhů a propojení Evropy s hlavními zdroji a regiony globálního růstu. Komise bude i nadále usilovat o **ambiciózní obchodní a investiční agendu**⁴⁹, a to v duchu vzájemnosti a k vzájemnému prospěchu, jakož i o komplexní agendu prosazování se zaměřením zejména na přístup na trh, odstraňování překážek, zpřístupnění veřejných zakázek, zajištění účinného prosazování pravidel obchodu (například v souvislosti s dotacemi), nejvyšší normy ochrany mezinárodních investic a plnou ochranu práv duševního vlastnictví. Díky jednotnému uplatňování hodnocení z hlediska konkurenceschopnosti v posouzeních dopadů na počátku obchodních jednání a jednání o investicích a díky tomu, že se Evropskému parlamentu a Radě poskytne komplexní analýza, jakmile budou jednání uzavřena, bude možné optimalizovat dopad jednotlivých dohod o volném obchodu na průmysl a na hospodářství EU.

Oznamovací postup v rámci Dohody WTO o technických překážkách obchodu je důležitým nástrojem pro zlepšení přístupu na trh, ale zúčastněné strany, zejména malé a střední podniky, jej dostatečně nevyužívají. Komise zajistí, aby informace obsažené v Dohodě o technických překážkách obchodu, které se týkají požadavků na přístup na trh, byly dostupnější, a celý postup zviditelní a učiní jej přístupnějším pro zúčastněné strany.

V souladu s Lisabonskou smlouvou se rozvíjí **ucelená mezinárodní investiční politika**⁵⁰, a to prostřednictvím kombinace dvoustranných jednání, dialogů s klíčovými partnery a aktivní účasti na mezinárodních fórech. Ta by měla zajistit lepší přístup na klíčové trhy, vysoké standardy ochrany investic EU ve třetích zemích a poskytnout rovné podmínky pro společnosti z EU. Zároveň je nutné zachovat otevřené a nediskriminační prostředí, aby se dále zvyšovala přitažlivost investic v EU⁵¹, zejména pro přímé zahraniční investice „na zelené louce“, které vytvářejí růst a pracovní místa, a případně zvýšit transparentnost přímých zahraničních investic v EU.

Aby Komise zajistila přístup k surovinám a také ke svým iniciativám v oblasti obchodní politiky⁵², bude nadále rozvíjet svou „**diplomacii v oblasti surovin**“⁵³ a vylepší zaměření regulační spolupráce v této oblasti. Mezi cílové regiony a země patří Grónsko⁵⁴, partnerské země Středomoří, země jižního Kavkazu, Latinská Amerika, Afrika a Asie.

Podniky v EU potřebují lepší podporu a vedení v procesu jejich internacionalizace s cílem zvýšit podíl mezinárodně aktivních malých a středních podniků EU (v současnosti se odhaduje na 13 %). Tzv. „**mise pro růst**“ pod vedením Komise ve třetích zemích se zástupci průmyslu EU a malých a středních podniků, které by neměly být zaměňovány s tradiční podporou obchodu, mohou hrát pozitivní úlohu při zajišťování společného rámce pro spolupráci mezi průmyslovou politikou a politikou pro malé a střední podniky, a přispět tak k podpoře obchodních styků.

EU pracuje na revizi strategie prosazování práv duševního vlastnictví ve třetích zemích, což je zásadní složka jejích iniciativ zaměřených proti padělatelství. V této souvislosti Komise

⁴⁹ KOM(2010) 612, „Obchod, růst a celosvětové záležitosti“. Viz rovněž pracovní dokument útvarů Komise SWD(2012) 219.

⁵⁰ KOM(2010) 343, „Cesta k ucelené evropské mezinárodní investiční politice“.

⁵¹ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 3. července 2012 o atraktivnosti investování v Evropě.

⁵² GŘ pro obchod, „Obchodní politika EU v oblasti surovin. Druhá zpráva o činnosti“ („EU Trade Policy for Raw materials. Second Activity Report“).

⁵³ V této oblasti Komise rozvíjí také další iniciativy, jako je tzv. výkaznictví podle jednotlivých zemí.

⁵⁴ Prohlášení o záměru spolupracovat s Grónskem v oblasti nerostných zdrojů bylo podepsáno v červnu 2012 – Vývoj politiky Evropské unie vůči arktické oblasti, JOIN(2012) 19 final.

přímo podporuje malé a střední podniky při ochraně jejich duševního vlastnictví na klíčových zahraničních trzích prostřednictvím asistenční služby k právům duševního vlastnictví těchto podniků a uživatelsky přívětivých internetových nástrojů, jako je transatlantický portál o právech duševního vlastnictví EU a USA. Bude zlepšena i účinnost struktur EU na podporu podnikání ve třetích zemích.

Kromě toho doplní Komise vnější činnosti vnitřními iniciativami a bude usilovat o vzájemnou podporu mezi politikami a regulačními iniciativami v oblasti jednotného trhu a vnějšími prioritami, aby se zamezilo takovým regulačním přístupům, které narušují obchod.

Komise:

- *Přijme opatření na zlepšení viditelnosti oznamovacího postupu v rámci Dohody o technických překážkách obchodu a zlepší jeho dostupnost pro průmysl, zejména pro malé a střední podniky.*
- *Bude nadále cíleně rozvíjet „diplomacii v oblasti surovin“ a bude plně provádět strategii internacionalizace malých a středních podniků⁵⁵.*
- *Bude podporovat prosazování práv duševního vlastnictví ve třetích zemích a rozšíří paletu nástrojů k zajišťování práv duševního vlastnictví malých a středních podniků na mezinárodních trzích, včetně asistenční služby k právům duševního vlastnictví těchto podniků v regionech ASEAN a Mercosur, a zlepší účinnost struktur EU na podporu podnikání ve třetích zemích tím, že je propojí se sítí Enterprise Europe Network.*
- *Bude dále podporovat mezinárodní regulační spolupráci a sbližování právních předpisů, zejména pokud jde o sousední země, aby podpořila vytvoření trhů pro nové výrobky a technologie a zajistila vzájemnou podporu mezi iniciativami v oblasti jednotného trhu a vnějšími prioritami.*

C. Přístup k financím a kapitálové trhy

Oživení a budoucí růst evropského průmyslu závisí na dostupnosti kapitálu, aby bylo možné realizovat investice nutné pro přijetí nových technologií a zařízení za účelem zlepšení naší konkurenceschopnosti. Bohužel z naší konzultace se zúčastněnými stranami a z průzkumů jasně vyplývá, že **přístup na kapitálové trhy a k úvěrům představuje pro evropské podniky velký problém.**

Malá poptávka po úvěrech zčásti vysvětluje stávající nízké úrovně úvěrové činnosti bank, ale důležitou roli hrají i omezení na straně nabídky⁵⁶. Nezbytné snižování páky a restrukturalizace bankovního sektoru pravděpodobně zpozdí oživení v oblasti bankovních úvěrů. Tento problém je zvláště závažný pro malé a střední podniky. Podle dubnového

⁵⁵ KOM(2011) 702, „Malé podniky, velký svět – nové partnerství na pomoc malým a středním podnikům při využívání celosvětových příležitostí“.

⁵⁶ Zpráva ECB o finanční integraci za rok 2012 uvádí, že „oslabení a roztržštěnost mechanismů financování bank eurozóny měly prostřednictvím přenosového kanálu vliv i na podmínky pro poskytování půjček dostupné pro reálnou ekonomiku“. ECB, zpráva o finanční integraci, duben 2012, s. 57.

průzkumu ECB o přístupu malých a středních podniků k financování vykazují malé a střední podniky vyšší procento zamítnutých žádostí o úvěr (13 % oproti dřívějším 10 %).

Většina evropských průmyslových podniků je závislá na bankovním úvěru. V USA převyšují dluhové cenné papíry i kapitalizace trhu s cennými papíry celkový objem aktiv bank. Kapitálový trh s dluhovými nástroji pro financování společností představuje v Evropě pouze 7 % HDP, zatímco v USA činí 35 %⁵⁷. Tento strukturální prvek hospodářství EU činí průmysl EU citlivějším vůči dopadům bankovní krize, jelikož dostupnost alternativních zdrojů financování je omezená.

V této souvislosti navrhuje Komise řadu opatření s cílem zlepšit přístup ke kapitálu pro průmysl. První skupina opatření závisí na podpoře veřejného sektoru, zatímco druhá skupina zahrnuje opatření, která by mohla pomoci usnadnit přístup na kapitálové trhy.

1. Podpora veřejného sektoru k usnadnění přístupu ke kapitálu pro průmysl

Nové programování pro **víceletý finanční rámec na období 2014–2020** zjednoduší a posílí účinnost finančních nástrojů na podporu inovačních činností. Možnost využívání zdrojů přidělených iniciativě **Horizont 2020** v kombinaci s programem **COSME** usnadní přechod od technologického rozvoje k průmyslovému a tržnímu využití nových technologií. Používání finančního nástroje pro sdílení rizik ve větší míře pomůže snížit rizika pro společnosti s velkým potenciálem růstu.

Politika soudržnosti zaujímá integrovaný přístup k řešení potřeb malých a středních podniků, který se vztahuje na všechny fáze zakládání a rozvoje podniků a je největším zdrojem podpory EU pro malé a střední podniky s celkovým objemem 25 miliard EUR přímo určených pro malé a střední podniky v současném finančním období (2007–2013) z 55 miliard EUR na regionální politiku podpory podniků. Konkurenceschopnost malých a středních podniků je také jasnou prioritou, na kterou se soustředí budoucí financování v rámci politiky soudržnosti. Podpůrná opatření kombinují přímou finanční podporu v podobě grantů i revolvingových finančních nástrojů s poradenstvím a podpůrnými službami, mimo jiné i pro odborné vzdělávání a podnikání. Cílem je pomoci malým a středním podnikům využívat síti a klastrů a rozvíjet nové obchodní modely a přinášet nové myšlenky rychleji na místní a světové trhy.

Komise bude spolupracovat s EIB a EIF, aby zajistila používání účinnějších a efektivnějších finančních nástrojů pro investice zdrojů přidělených v rámci programů Horizont 2020 a COSME.

Členské státy by měly zajistit, aby účinné využívání Fondu soudržnosti a strukturálních fondů podpořené koncepcí „inteligentní specializace“ přispělo k růstu a vytváření pracovních míst tím, že se zlepší konkurenceschopnost průmyslu (2013).

Aby usnadnila přístup k financování⁵⁸, zřídí Komise jednotný portál, který bude poskytovat informace o tom, jak získat přístup k finančním prostředkům z různých programů EU v každé zemi⁵⁹.

⁵⁷ Standard & Poors, „The Credit Overhang“, RatingsDirect, 31. července 2012, s. 5.

⁵⁸ KOM(2011) 870 v konečném znění.

⁵⁹ Informace o finančních nástrojích EU získáte na této internetové stránce, kde můžete nalézt banky nebo fondy rizikového kapitálu, které poskytují financování ve vaší zemi: <http://access2finance.eu>.

Kromě těchto střednědobých až dlouhodobých opatření se odhaduje, že zvýšení kapitálu **Evropské investiční banky** o 10 miliard EUR by mělo přinést 60 miliard EUR dodatečné úvěrové kapacity již v blízké budoucnosti. V zásadě bude 10–15 miliard EUR přiděleno malým a středním podnikům, podobná částka na inovace a 15–20 miliard EUR na účinnost využívání zdrojů⁶⁰.

S cílem urychlit oživení a růst:

- *Zvýšená úvěrová kapacita v důsledku navýšení kapitálu EIB bude k dispozici již v roce 2013 za využití stávajících úvěrových nástrojů EIB. Po roce 2014 se začnou používat nové nástroje vyvinuté pro nový finanční rámec.*
- *Členské státy by měly v souvislosti se stávajícím programovým obdobím strukturálních fondů 2007–2013 prozkoumat všechny možnosti nasměrování zbývajících zdrojů na šest prioritních směrů uvedených v tomto sdělení a zejména na projekty, jejichž cílem je zvýšit konkurenceschopnost malých a středních podniků.*
- *Provádění akčního plánu pro přístup k financování zůstává vysokou prioritou na evropské úrovni, aby se zlepšil přístup podniků k finančním prostředkům. Členské státy by měly také přijmout opatření pro usnadnění financování na místní, regionální a celostátní úrovni.*
- *Členské státy by rovněž měly přijmout opatření ke zjednodušení finančního prostředí na místní, regionální a celostátní úrovni v souladu s pravidly státní podpory.*

2. Přístup na kapitálové trhy

Krise dále snižuje počet již omezených dostupných možností financování pro malé a střední podniky a společnosti se střední kapitalizací. Sekuritizační trh pro půjčky malým a středním podnikům stagnuje. Oživení tohoto trhu v prostředí účinnějšího obezřetnostního dohledu a regulace pro zachování stability finančních trhů by mohly přispět k dlouhodobému financování projektů.

Zhoršující se hospodářský výhled si rovněž vybral svou daň, pokud jde o dostupnost rizikového kapitálu. Mnoho fondů rizikového kapitálu si uchovává pouze své portfolio společností a vyhýbá se novým obchodům. Evropské fondy rizikového kapitálu jsou i nadále z velké části vnitrostátně orientovány, jsou příliš malé a často neschopné zajistit směr průběhu obchodů, jelikož rámcové podmínky ještě nejsou dostatečně příznivé.

Usnadnit přístup malých a středních podniků ke kapitálovým trhům se stalo důležitým cílem jak na úrovni EU, tak na vnitrostátní úrovni. V prosinci 2011 přijala Komise Akční plán ke zlepšení přístupu malých a středních podniků k financování⁶¹. Kromě jiných opatření zahrnuje tento akční plán návrh na vytvoření **opravdového jednotného trhu pro fondy rizikového kapitálu v Evropě** a pro režim pro **evropské fondy sociálního podnikání**, který Komise představila v prosinci 2011. Vzhledem k významu těchto opatření pro rychle rostoucí

⁶⁰ Priority EIB při úvěrování spojené s navýšením kapitálu: Společná zpráva Evropské komise a Evropské investiční banky pro Evropskou radu, viz: <http://www.eib.org/attachments/lending-policy-associated-with-a-capital-increase-final.pdf>.

⁶¹ KOM(2011) 870 v konečném znění.

malé a střední podniky by dohody mezi Radou a Evropským parlamentem o těchto návrzích mělo být dosaženo co nejdříve.

Kromě vlastního kapitálu lze zvážit i jiné druhy finančních kanálů⁶². Nejtraditionějším z nich je systém soukromého umísťování, který je dobře zaveden v USA a který umožňuje odvětví pojišťovnictví a penzijních fondů poskytovat kapitál přímo podnikům bez zprostředkování bank. Jiné nástroje zahrnují financování dodavatelských řetězců, financování na základě aktiv, faktoring nebo diskontování faktur, leasingu, tzv. „business angels“ a vzájemné půjčky.

Pokrok v rozvoji těchto možností financování určitou dobu potrvá a bude vyžadovat obezřetnost ze strany regulačního orgánu. Tržní značky malých a středních podniků, které byly nedávno navrženy v rámci revize **směrnice o trzích finančních nástrojů**, by mohly být velmi užitečné pro posílení ochrany investora. Mezitím lze v krátkodobém horizontu položit některé stavební kameny pro překonání stávajících překážek v přeshraničních činnostech. Například by mohly být poskytnuty pokyny k harmonizaci hodnocení malých a středních podniků v celé EU. Takové pokyny by usnadnily přeshraniční operace malých a středních podniků a společností se střední kapitalizací.

V zelené knize, která má být předložena koncem roku 2012 a která se bude týkat financování dlouhodobých investic v EU, Komise dále prozkoumá, jak usnadnit a rozšířit přístup k financování pro malé a střední podniky a společnosti se střední kapitalizací.

Komise bude podporovat výměnu osvědčených postupů mezi členskými státy v oblasti alternativních způsobů financování malých a středních podniků a společností se střední kapitalizací. Země, kde jsou trhy s rizikovým kapitálem stále značně nerozvinuté, by měly přezkoumat provozní prostředí fondů rizikového kapitálu, aby vyhodnotily vhodná opatření, která by mohla zlepšit přístup podniků, které mají velký potenciál růstu, k vlastnímu kapitálu. Rovněž by měly vzniknout odpovídající pobídky pro tzv. „business angels“, aby se stal tento typ investic atraktivním.

Komise vyzývá Radu a Evropský parlament, aby rychle přijaly návrh nařízení o evropských fondech rizikového kapitálu⁶³.

V roce 2012 dokončí Komise zkoumání daňových překážek pro přeshraniční investice rizikového kapitálu a případně předloží návrhy na usnadnění těchto investic a zároveň se bude snažit zamezit vyhýbání se daňovým povinnostem a daňovým únikům.

D. Zásadní úloha lidského kapitálu

1. Řešení současných problémů: vytváření pracovních míst

Úpravy trhu během krize a jejích dozvuků vyžadují důkladnou koordinaci příslušných politik EU a společné úsilí na straně EU a členských států. Za tímto účelem Komise vyzvala členské

⁶² Některé členské státy již poskytují malým a středním podnikům a společnostem se střední kapitalizací inovativní alternativní finanční prostředky. V Německu provedlo pět burz cenných papírů 50 emisí dluhopisů pro společnosti se střední kapitalizací s jednotlivými objemy v rozmezí 30–100 milionů EUR. Dva nové alternativní trhy budou otevřeny na podzim tohoto roku ve Francii a Švédsku. V Itálii rozšíří trh s pevným výnosem možnosti obchodování tak, aby zahrnovaly předtím nekótované cenné papíry. Ministerstvo pro podnikání, inovace a dovednosti ve Spojeném království zahájilo komplexní přezkum alternativních nástrojů financování, včetně trhů s pevným výnosem.

⁶³ KOM(2011) 860 v konečném znění.

státy⁶⁴, aby kladly větší důraz na politiky vytváření pracovních míst, jak je uvedeno v balíčku týkajícím se zaměstnanosti, který Evropská komise navrhla v dubnu. Členské státy se musí zaměřit na politiky vytváření pracovních míst zejména při využívání potenciálu nových technologií a zelenou ekonomiku a řešit nezaměstnanost mládeže. Transformace ekonomiky tímto směrem zvýší konkurenceschopnost a poskytne důležité zdroje pro tvorbu pracovních míst, která je **nutná pro dosažení cíle 75% zaměstnanosti v EU do roku 2020, a to prostřednictvím 17,6 milionu nových pracovních míst.**

Konkurenceschopná a účinná průmyslová politika také závisí na dynamickém trhu práce a klíčovou proměnnou v tomto procesu je mobilita pracovních sil. Transformace Evropských služeb zaměstnanosti (EURES) v evropský nástroj pro umísťování a nábor pracovníků má usnadnit sladění požadavků a dovedností, umísťování a nábor pracovníků v EU.

Krise ukázala, že v dobách hospodářského poklesu může být velmi účinným prostředkem k udržení zaměstnanosti a snížení nákladů na přizpůsobení vnitřní flexibilita, jak bylo potvrzeno při konzultaci o zelené knize o restrukturalizaci⁶⁵, ale to vyžaduje opatření pro usnadnění hladkých přechodů mezi zaměstnáními, a to jak ze strany sociálních partnerů, tak i veřejných orgánů. Členské státy by se měly zaměřit na cílené a vyvážené reformy v oblasti právních předpisů na ochranu zaměstnanosti, aby se odstranila roztržičnost nebo aby se omezilo nadměrné používání nestandardních smluv a zneužívání předstírané samostatné výdělečné činnosti. Zlepšení kvality stáží v Evropě pomůže usnadnit přechody ze školy do zaměstnání a zvýší se zaměstnatelnost mladých lidí.

Silný sociální dialog je společným rysem v těch zemích, kde se trhy práce ukázaly být odolnější vůči krizi. Proto je důležité zapojit evropské a vnitrostátní sociální partnery do důslednější výměny názorů.

Komise naléhavě vyzývá členské státy, aby přijaly ambiciózní přístup a strategie pro vytváření pracovních míst v rámci svých národních plánů zaměstnanosti.

Reforma sítě evropských služeb zaměstnanosti v rámci EHP EURES pomůže zvládat požadavky na dovednosti a změny zaměstnání.

V roce 2012 by měl být dokončen rámec pro zapojení sociálních partnerů do navrhování politik zaměstnanosti, včetně dovedností a odborné přípravy, v rámci evropského semestru pro koordinaci politik.

Komise usiluje o vytvoření rámce kvality stáží, který by měly podněcovat podniky, aby nabízely stáže poskytující kvalitní vzdělávací obsah, důstojné pracovní podmínky a dobrý odrazový můstek pro vstup na trh práce.

2. Investice do dovedností a odborné přípravy, které by měly doprovázet strukturální změny

Úspěch evropského průmyslu bude záviset na jeho schopnosti využívat existující a budoucí potenciál evropského lidského kapitálu, se zvláštním zaměřením na šest prioritních směrů činností vymezených v tomto sdělení. Naše konzultace zdůraznila **význam, který průmysl**

⁶⁴ COM(2012) 173 final, „Na cestě k hospodářské obnově vedoucí k intenzivnímu růstu pracovních míst“, COM(2012) 299 final, „Akce pro stabilitu, růst a zaměstnanost“.

⁶⁵ „Restrukturalizace a předjímání změn: poučení z nedávných zkušeností“, COM(2012) 7.

přikládá dovednostem pro konkurenceschopnost. Odborná skupina pro iniciativu Nové dovednosti pro nová pracovní místa⁶⁶ jasně ukázala, že je zapotřebí spojit vzdělávání a odbornou přípravu s průmyslovým odvětvím, aby bylo možné lépe předvídat budoucí poptávku po dovednostech.

Dovednosti jsou klíčovou hnací silou pro růst, zaměstnanost a konkurenceschopnost: představují základ pro produktivitu a inovace. Evropa však čelí vážným problémům v oblasti nabídky dovedností. Již dnes **nesoulad mezi nabídkou a poptávkou v oblasti dovedností** – a v některých členských státech dokonce nedostatek dovedností – **brání růstu a zaměstnanosti**. Vzdělávací systém musí poskytovat vhodné kvalifikace pro použití v průmyslu, a to zejména pro osoby, které vycházejí ze škol, a absolventy. Investice do vzdělávání jsou také investicemi do inovací, neboť mnoho technických změn vyplývá z dílčích inovací, jejichž autory jsou kvalifikovaní pracovníci a inženýři v továrnách⁶⁷. Nicméně předpokladem pro investice do nových dovedností a odborné přípravy je potřeba dále rozvíjet nástroje pro sledování a předvídaní potřeb a nesouladu mezi nabídkou a poptávkou v oblasti dovedností. Na evropské úrovni jsou již v současné době vyvíjeny některé nástroje, které mají sloužit těmto účelům.

3. Předvídaní potřeb v oblasti zaměstnanosti a dovedností a řízení restrukturalizace v rámci podniků

Předvídaní potřeb v oblasti zaměstnanosti a dovedností se považuje za nezbytný předpoklad úspěchu každého podnikání. Ovlivňuje konkurenceschopnost a dlouhodobou perspektivu společností bez ohledu na průmyslová odvětví, v nichž tyto podniky působí. V této souvislosti může mít dobré předvídaní a dobře připravená restrukturalizace pozitivní dopad nejen na udržitelnou konkurenceschopnost podniků, ale mohou mít významný přesahující dopad na jiné trhy a odvětví a současně zvýšit celkovou zaměstnatelnost pracovníků a usnadnit jejich přechody do nových zaměstnání. Odpovědi na zelenou knihu Komise s názvem „Restrukturalizace a předjímání změn: poučení z nedávných zkušeností“ potvrzují, že **předvídaní má zásadní význam pro investice do lidského kapitálu**, ale zbývá ještě vyřešit jeden z hlavních problémů, a sice vymezit potřeby v oblasti zaměstnanosti a dovedností a odpovídajícím způsobem investovat. Zejména schopnost malých a středních podniků s velkým potenciálem růstu předvídat potřeby v oblasti dovedností a zaměstnanosti je ve srovnání s velkými společnostmi mnohem omezenější, a proto je naléhavě zapotřebí posílit jejich schopnost předvídat, a činit vhodná rozhodnutí, pokud jde o investice do lidského kapitálu, aby byl rovněž plně využit jejich potenciál být motorem inovací a růstu v Evropě.

Aby sladila nabídku a poptávku v oblasti dovedností, přijme Komise tato opatření:

1. Vytvoří evropskou vícejazyčnou klasifikaci dovedností, kompetencí a povolání.

⁶⁶ Nové dovednosti pro nová pracovní místa: je třeba začít jednat. Zpráva odborné skupiny pro iniciativu Nové dovednosti pro nová pracovní místa vypracovaná pro Evropskou komisi, únor 2010 k dispozici na adrese: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=568&langId=en>.

⁶⁷ Evropský inovační a technologický institut (EIT) hraje zásadní úlohu při výchově talentů napříč hranicemi a podpoře inovací, jejichž hnací silou jsou lidé, tím, že vytváří trojúhelník znalostí zahrnující výzkum, vysokoškolské vzdělávání a podniky. Prostřednictvím znalostních a inovačních společenství poskytuje EIT nové kariérní možnosti na pomezí vysokoškolského vzdělávání a soukromého sektoru a inovativní systémy profesionálního rozvoje. Podnikání je zásadní složkou programů EIT pro znalostní a inovační společenství, díky nimž jsou špičkoví světoví výzkumníci a studenti vybaveni takovými znalostmi a schopnostmi, aby dokázali přeměnit nové nápady na obchodní příležitosti.

2. Podpoří vytvoření evropských rad pro odvětvové dovednosti, znalostních aliancí a aliancí odvětvových dovedností a podpoří rozvoj partnerství vícero zúčastněných stran v odvětví informačních a komunikačních technologií, aby se zamezilo nedostatku dovedností v tomto odvětví.

Komise bude podporovat využívání standardizovaných systémů osvědčování dovedností prostřednictvím programu Inteligentní energie – Evropa v letech 2013/2014.

Komise bude podporovat členské státy při „přehodnocování dovedností“ tím, že jim poskytne politické vedení v listopadovém sdělení o provádění účinných reforem a rozvoji účinných systémů vzdělávání a odborné přípravy, jejichž výsledkem bude lepší nabídka dovedností.

IV. ZÁVĚR: ŘÍZENÍ A CÍLE

Průmysl může velkou měrou přispět k tomu, aby se hospodářství EU dostalo z krize. Toto sdělení nastíní aktivní průmyslovou politiku, která může zlepšit naši konkurenceschopnost a položit základy pro novou industrializaci Evropy. Uvedená opatření slouží k rozšíření a posílení strategického přístupu k průmyslové politice navržené v roce 2010.

V zájmu zajištění řádného provádění těchto opatření bude Komise pečlivě sledovat několik klíčových proměnných.

1. Investice

- *Tvorba hrubého fixního kapitálu jako podíl HDP v roce 2011 činila 18,6 %. Před krizí v roce 2007 dosáhla 21,25 % HDP. Investiční úsilí potřebné ke zlepšení naší produktivity by vyžadovalo, aby v roce 2015 bylo dosaženo předkrizových úrovní investic a do roku 2020 průměrných úrovní ve výši přesahující 23 %. Investice do zařízení se v současné době pohybují mezi 6 a 7 % HDP. Ke zlepšení produktivity a zavádění nových technologií by se měly předkrizové úrovně a růstu plynule zotavovat až do roku 2020 v míře nad 9 % HDP.*

2. Obchod na vnitřním trhu

- *Obchod se zbožím na vnitřním trhu je v současné době těsně pod hranicí 21 % HDP⁶⁸. Na oživeném vnitřním trhu by tato míra měla do roku 2020 dosáhnout 25 %.*

3. Malé a střední podniky

- *V souladu s cíli Komise pro stěžejní iniciativu Digitální agenda by se měl počet malých společností zapojených do elektronického prodeje měl zvýšit a dosáhnout 33 % do roku 2015. Podíl malých a středních podniků vyvážejících v rámci vnitřního trhu činil 25 % podle průzkumu z roku 2009⁶⁹. Střednědobým cílem je to, aby malé a střední podniky působily stejným dílem na trzích mimo EU jako na vnitřním trhu.*

Splnění těchto cílů umožní novou industrializaci Unie, a sice zvýšením podílu, který má průmysl na HDP, ze současných 16 % na alespoň 20 % v roce 2020.

⁶⁸ Zdroj: Eurostat Statistics in Focus 3/2012.

⁶⁹ GŘ pro podniky a průmysl, „Průzkum ohledně internacionalizace malých a středních podniků“, 2010.

Úspěch průmyslové politiky závisí z velké části na **naší schopnosti využívat synergie. Politiky Společenství musí být řádně koordinovány a synchronizovány.** Činnosti EU v klíčových oblastech, které přispívají k dosažení cílů strategie Evropa 2020, jako jsou investice do infrastruktury, výzkumu a vývoje a inovací, rozvoj Digitální agendy pro Evropu, politická opatření pro dovednosti a zaměstnanost, naše obchodní a investiční politika, politiky vnitřního trhu, politika hospodářské soutěže, dopravní a námořní politika a politiky v oblasti energetiky, životního prostředí a klimatu, budou úzce koordinovány s rozvojem průmyslové politiky. Míra našeho úspěch bude značně záviset na naší schopnosti zajistit maximální společnou účinnost ve všech těchto oblastech.

Musí se zlepšit součinnost mezi činnostmi pod vedením EU a průmyslovými politikami členských států. Nové nástroje politiky soudržnosti na období 2014–2020 pomůžou členským státům zlepšit jejich konkurenceschopnost. Strategie pro inteligentní specializaci je požadována jako předpoklad pro použití Evropského fondu pro regionální rozvoj v rámci tematického cíle posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací, zejména v malých a středních podnicích, což zahrnuje většinu investičních priorit navržených jako prioritní směry činnosti v tomto sdělení. Členské státy by měly provádět reformy uvedené v doporučeních jednotlivým zemím, jež byly přijaty na červnovém zasedání Evropské rady.

Provádění průmyslové politiky rovněž vyžaduje **účinnější evropskou řídicí strukturu.** Od přijetí sdělení z roku 2010 již bylo v tomto ohledu dosaženo pokroku:

- Užší spolupráce s členskými státy bylo dosaženo díky rozvoji evropského semestru a pravidelnému sledování výkonnosti v oblasti konkurenceschopnosti a politik na úrovni EU a členských států prostřednictvím postupu podle článku 173 Lisabonské smlouvy. Byly dokončeny první z nové řady projektů pro lepší postupy v oblasti klíčových technologií a bude následovat další projekt v oblasti přímých zahraničních investic.
- Hodnocení z hlediska konkurenceschopnosti u nových návrhů Komise byla úspěšně začleněna do procesu posuzování dopadů.

Nicméně existuje ještě velký prostor pro další zlepšení řízení.

- *S podporou skupiny na vysoké úrovni pro konkurenceschopnost a růst bude Rada pro konkurenceschopnost každý rok hodnotit pokrok v provádění strukturálních reforem a účinnost opatření průmyslové politiky pro posílení konkurenceschopnosti, aby se zajistilo, že se slučuje s evropským semestrem.*
- *Zmocněnci pro malé a střední podniky budou každoročně podávat zprávy o účinnosti vnitrostátních opatření a opatření EU pro zlepšení konkurenceschopnosti malých a středních podniků v jejich vlastních zemích, které budou použity pro evropský semestr.*
- *Jednotlivé pracovní skupiny pro prioritní směry činností budou vytvořeny co nejdříve. Budou jednou ročně podávat zprávu Radě ve složení pro konkurenceschopnost. Do své práce zahrnou informace vyplývající z programování strukturálních fondů.*
- *Komise vyzývá regiony, aby vytvořily výzkumné a inovační strategie pro inteligentní specializaci s cílem přispět ke splnění cílů tohoto sdělení, a to v úzké spolupráci se soukromým sektorem a aktéry v oblasti výzkumu a inovací, aby bylo možné stanovit strategické prioritní oblasti pro investice založené na znalostech.*
- *Je třeba dalšího úsilí k zajištění kombinace využití nástrojů Společenství, jako je Horizont 2020 a COSME, se strukturálními fondy a vlastními fondy členských států, zejména za*

účelem realizace velkých investičních projektů, včetně demonstračních projektů a pilotních linií.

Příloha: Hlavní opatření sdělení o průmyslové politice			
	Nástroj	Klíčové opatření	Návrh Komise
<i>Usnadnění investic do nových technologií a inovací</i>			
1	Prioritní směry činností	<p>Přijmout ve spolupráci s průmyslovým odvětvím a členskými státy opatření pro rychlý rozvoj produkce a trhů</p> <ul style="list-style-type: none"> - trhy pro pokročilé výrobní technologie pro čistou výrobu - trhy pro klíčové technologie - trhy pro ekologické výrobky - udržitelná průmyslová politika, odvětví stavebnictví a suroviny - čistá vozidla - inteligentní sítě 	Specializované pracovní skupiny pro vymezení plánů pro každý směr činností budou vytvořeny do konce roku 2012.
2	Doprovodná opatření	Zajistit zjednodušený, předvídatelný a stabilní regulační rámec pro nové produkty a služby, včetně vhodných norem a certifikace.	V roce 2013 budou přijata další opatření v oblasti normalizace, posilování infrastruktury a digitálního trhu.
<i>Přístup na trhy</i>			
3	Zlepšení vnitřního trhu se zbožím	<p>Zjednodušení a lepší správa právních předpisů týkajících se vnitřního trhu, které tento trh učiní stabilnějším a předvídatelnějším.</p> <p>Lepší ochrana občanů před nevyhovujícími výrobky a korektní tržní podmínky.</p>	<p>Do konce roku 2012 přijmout balíček o bezpečnosti výrobků a doзору nad trhem, který se bude skládat z revidované směrnice o obecné bezpečnosti výrobků, nového nařízení o doзору nad trhem a sdělení o víceletém akčním plánu pro dozor nad trhem na období 2012–2015.</p> <p>Plán reformy vnitřního trhu se zbožím bude vymezen v</p>

			roce 2013.
4	Kontroly kvality právních předpisů	Zlepšit konzistentnost provádění a vzájemnou interakci politik, které jsou nejdůležitější pro konkurenceschopnost.	Provést kontroly kvality právních předpisů v odvětví hliníku a rafinace ropy, které budou zahájeny před koncem roku 2012.
5	Podnikání	Zlepšení rámcových podmínek a opatření na podporu podnikání a rovněž opatření na podporu využívání digitálních technologií a elektronického obchodu.	Navrhnout Akční plán pro podnikání, který bude obsahovat doporučení členským státům. Listopad 2012.
6	Duševní vlastnictví	Zvážit opatření ke zvýšení transparentnosti a zdokonalit nakládání s právy duševního vlastnictví v oblasti normalizace. Podporovat malé a střední podniky při ochraně a účinném využívání jejich práv duševního vlastnictví ve třetích zemích, včetně zemí ASEAN a Mercosur.	Na podporu malých a středních podniků bude zřízena nová asistenční služba k právům duševního vlastnictví, která začne fungovat v roce 2013.
7	Suroviny	Nadále rozvíjet „diplomacii v oblasti surovin“ a podporovat mezinárodní regulační spolupráci a sbližování právních předpisů, zejména pokud jde o sousední země, aby se zajistila podpora při vytváření trhů pro nové výrobky a technologie.	Uplatňování a rozvoj dohod uzavřených během předchozích „misí“ a od listopadu 2012 nové „mise“ s Marokem a Tuniskem.

<i>Přístup k financím a kapitálové trhy</i>			
8	Malé a střední podniky	<p>Zjednodušit a posílit účinnost finančních nástrojů na podporu inovačních činností malých a středních podniků.</p> <p>Zjednodušit a rozšířit přístup k financování pro reálnou ekonomiku.</p>	<p>Dodatečné nástroje pro zvýšení úvěrové kapacity vzniklé důsledku navýšení kapitálu EIB budou k dispozici již v roce 2013. Budou následovat návrhy na základě závěrů zelené knihy, která se bude týkat financování dlouhodobých investic v EU a která má být předložena do konce roku 2012.</p>
9	„Inteligentní specializace“	<p>Členské státy budou schopny účinně využívat Fond soudržnosti a strukturální fondy podpořené koncepcí „inteligentní specializace“ k růstu a vytváření pracovních míst. V souvislosti se stávajícím programovým obdobím strukturálních fondů 2007–2013 by měly prozkoumat všechny možnosti nasměrování zbývajících zdrojů na investice do inovací.</p>	<p>Nová ustanovení politiky soudržnosti pro víceletý finanční rámec na období 2014–2020 a rozvoj programů COSME a Horizont 2020.</p>
<i>Zásadní úloha lidského kapitálu</i>			
10	Dovednosti a odborná příprava	<p>Sladit nabídku a poptávku v oblasti dovedností tím, že se vytvoří evropská vícejazyčná klasifikace dovedností, kompetencí a povolání.</p>	<p>Vytvořit evropské rady pro odvětvové dovednosti, znalostní aliance a aliance odvětvových dovedností a podpořit rozvoj partnerství vícero zúčastněných stran v odvětví informačních a komunikačních technologií, aby se zamezilo nedostatku dovedností v tomto odvětví. (2013)</p> <p>Transformovat EURES v celoevropský nástroj pro umísťování a nábor</p>

			<p>pracovníků.</p> <p>Stanovit rámec kvality pro stáže, který by měl podněcovat společnosti, aby nabízely stáže mladým lidem.</p>
--	--	--	---